

971
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

1 ✱ ΚΑΤΟΧΗ - ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ - ΕΜΦΥΛΙΟΣ ✱ 1

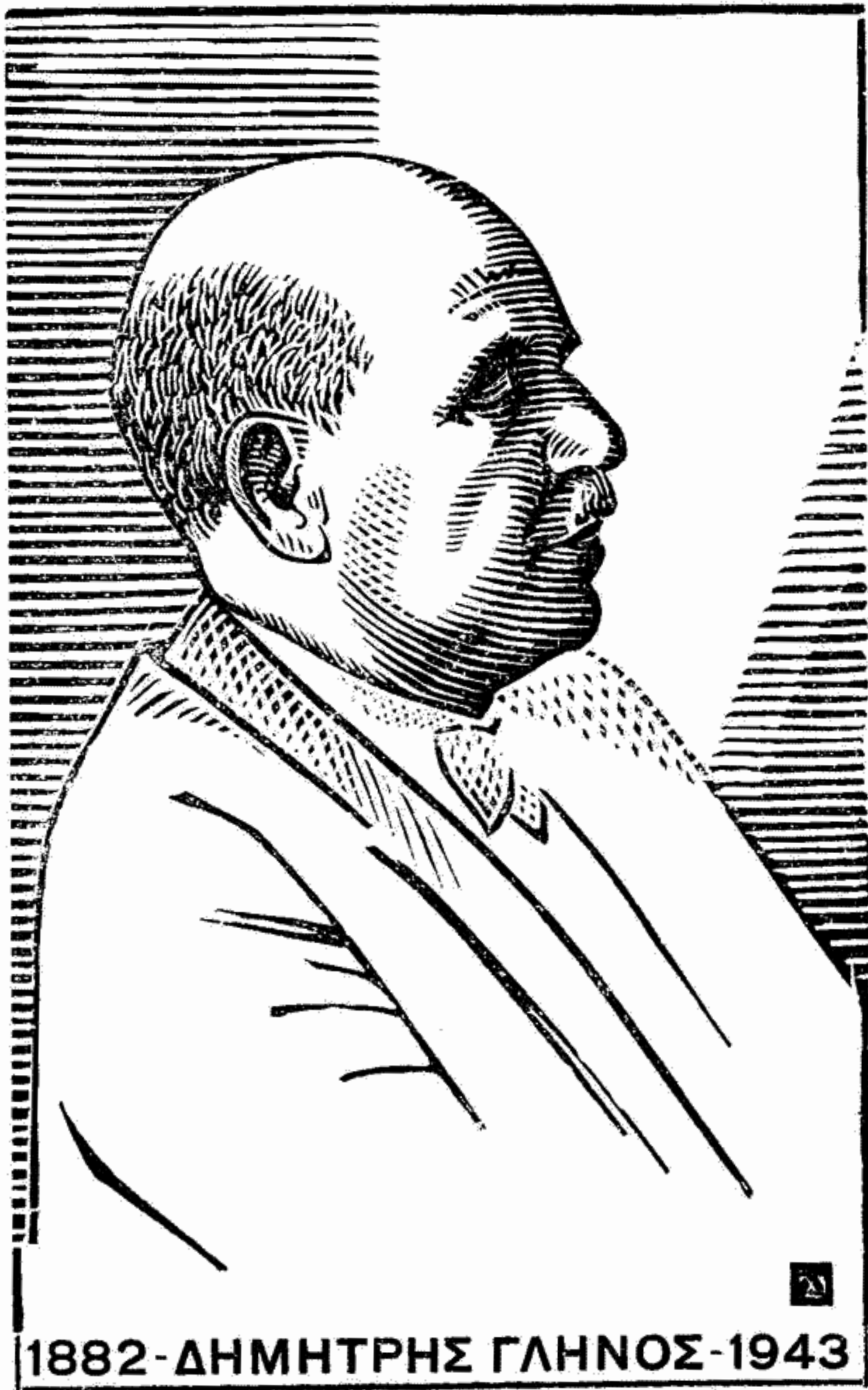
ΔΗΜΗΤΡΗ ΓΛΗΝΟΥ

ΤΙ
ΕΙΝΑΙ ΚΑΙ ΤΙ
ΘΕΛΕΙ ΤΟ ΕΘΝΙ
ΚΟ ΑΠΕΛΕΥΘΕ
ΡΩΤΙΚΟ ΜΕ
ΤΩΠΟ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ
ΓΙΑΝΝΗ ΖΕΥΓΟΥ
Υπουργού Γεωργίας

Ο ΡΗΓΑΣ
ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ
ΑΘΗΝΑ 1944

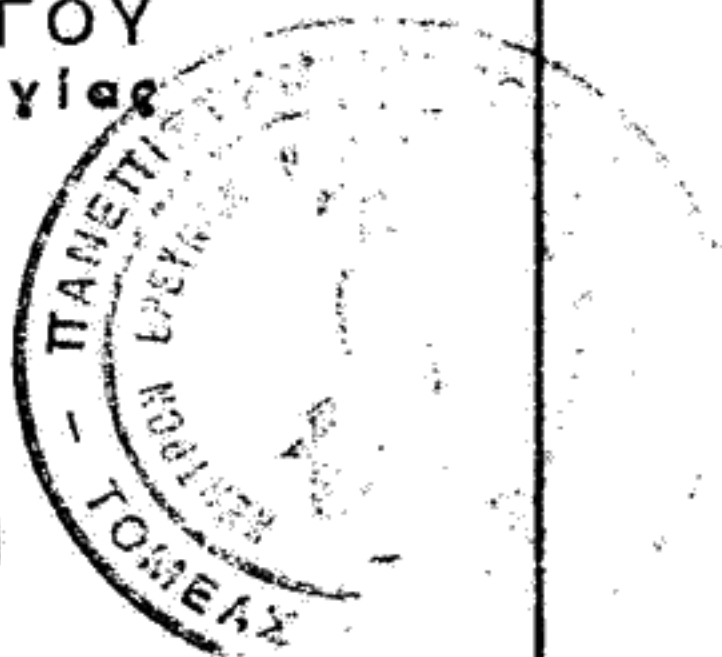
1882-ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΓΛΗΝΟΣ-1943

Αρ. εισ. 9711

ΔΗΜΗΤΡΗ ΓΛΗΝΟΥ

ΤΙ
ΕΙΝΑΙ ΚΑΙ ΤΙ
ΘΕΛΕΙ ΤΟ ΕΘΝΙ
ΚΟ ΑΠΕΛΕΥΘΕ
ΡΩΤΙΚΟ ΜΕ
ΤΩΠΟ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ
ΓΙΑΝΝΗ ΖΕΥΓΟΥ
Υπουργού Γεωργίας

Ο ΡΗΓΑΣ
ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ
ΑΘΗΝΑ 1944

Σ Τ Ο Ν Α Ν Α Γ Ν Ω Σ Τ Η

Τό βιβλίό αυτό τοῦ σ. Δημήτρη Γληνοῦ «Ἴί εἶναι καί τί θέλει τὸ ΕΑΜ.» βγήκε γιά πρώτη φορά τὸ Σεπτέμβρη 1942 μέσα στήν κατοχή μέ τὸ σκοπό νά ἐξηγήσει στό λαό τὸ νόημα καί τήν πορεία τοῦ ἐθνικοῦ ἀγῶνα, ὅπως διατυπώνεται μέσα στό καθολικό πρόγραμμα τοῦ Ἐθνικοῦ Ἀπελευθερωτικοῦ Μετώπου.

Μέ ὄδηγό τὸ ὄπλο αὐτὸ βιβλιαράκι ὁ Ἑλληνικός Λαός διαφωτίστηκε γιά τὰ προβλήματα καί τὰ καθήκοντα τοῦ ἐθνικοῦ ἀπελευθερωτικοῦ ἀγῶνα, ὅπως καί γιά τὰ μεταπολεμικά προβλήματα τῆς λαϊκῆς κυριαρχίας. Ἀπὸ χέρι σὲ χέρι κυκλοφόρησε παντοῦ ὡς τὴν τελευταία γωνιά τῆς Ἑλλάδας.

Σήμερα πού τὸ ΕΑΜ μέ τὴ δράση του ἐλευθέρωσε τὴν Ἑλλάδα πλάϊ οτούς συμμάχους, πού ἔγινε πανεθνικός ὀργανισμός μέ τὴν πλειοψηφία τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ στίς γραμμές του, πού ἀσφαλίζει τὴν ἐθνική ἐνότητα μέ τὴν πάλη του καί τὴ συμμετοχή του στήν Ἐθνική Κυβέρνηση, ἐπιβάλλεται γιά μιὰ ἀκόμη φορά νά γίνουν γνωστοί οἱ σκοποὶ καί τὸ πρόγραμμα τοῦ ΕΑΜ καί στόν τελευταῖο Ἑλληνα ἴσαμε τὸ τελευταῖο χωριὸ καί τὸ τελευταῖο καλύβι.

Τὸ βιβλίό διατηρεῖ ὄλη του τὴν ἐπικαιρότητα καί τώρα περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλη φορά, μέσα στίς συνθήκες τῆς λευτεριάς, πρέπει νά γίνει γνωστό στόν Ἑλληνικό Λαό. Μέ ἀπλότητα καί ξαστεριά ἀπαντᾷ, ἀναλύοντας τὸ πρόγραμμα τοῦ ΕΑΜ στά βασικά προβλήματα πού ἔχει ν' ἀντικρῦσει σήμερα ἡ λευτερωμένη πατρίδα μας.

Ἡ Λαϊκὴ Διαφώτιση τοῦ ΕΑΜ τὸ ξαναδίνει, σὲ νέα ἔκδοση, στόν Ἑλληνικό Λαό σήμερα, βέβαιη ὅτι τοῦ προσφέρει πολύτιμο βοήθημα στή συνεχιζόμενη πάλη του γιά τὴ λαοκρατικὴ ἀναγέννηση τῆς χώρας μας.

Η ΛΑΪΚΗ ΔΙΑΦΩΤΙΣΗ ΤΟΥ ΕΑΜ

Ἀθήνα, Νοέμβρης 1944.

Π Ρ Ο Λ Ο Γ Ο Σ

Στήν ταραγμένη, στή γιομάτη από δραματικά γεγονότα εποχή μας είναι δύσκολο νά έχτιμηθεῖ ἡ μεγάλη μορφή τοῦ Δ. Γληνοῦ. Παιδαγωγός, λογοτέχνης, γλωσσολόγος, φιλόσοφος, πολιτικός, ἄνθρωπος τῆς σκέψης καί τῆς δράσης. Ἐρευνητής καί ἀγωνιστής ἐξέφραζε ὅλη τήν ἀνησυχία, τήν ἀγωνία τοῦ ἔθνους γιά τήν ἀναγέννησή του σέ μιά περίοδο πού ὤριμα τά δημοκρατικά προβλήματα ἀπαιτοῦσαν ἐπιταχτικά τή λύση τους. Ὁλοκληρωμένος ἄνθρωπος, πόδησε, λαχτάρησε, ἔζησε ἔντονα τοὺς πόδους καί τοὺς ἀγῶνες τοῦ ἔθνους καί γιά τή νεοελληνική λαοκρατική ἀναγέννηση διάθεσε κι' ἐξάντλησε τήν πλούσια προσωπικότητά του. Ἀγωνίστηκε μέ σπάνια, μέ ἀπόλυτη συνέπεια πού ταίριαζε στό ἀνώτερο ἦθος τοῦ πνευματικοῦ ἀνθρώπου καί πήγαζε ἀπό βαθύτατη μελέτη καί κατανόηση τῶν κοινωνικῶν Νόμων τῆς ἱστορικῆς κίνησης. Στεφάνωμα στήν πλούσια, μακαρισμένη δράση τοῦ Γληνοῦ στάθηκε ἡ τελευταία κ' ἡρωϊκή

φάση τῆς ζωῆς του, ὅποτε ἀνυψώθηκε σέ πρωτοπόρο ἔνδοξο μαχητὴ τοῦ μεγάλου ἀγῶνα. Ὁρδῶθηκε ἐνάντια στὸν τεταρταυγουστιανὸ φασισμό καὶ ἔζησε τὴ ζωὴ τοῦ μάρτυρα καὶ ἥρωα στὰ ξερονήσια καὶ στὴν Ἀκροναυπλία. Κι' ὅταν τὸ προδομένο καὶ ξαρματωμένο ἀπὸ τὴν τυραννία ἔθνος ἀναλάβαινε ὑπέρτατο καὶ σκληρότατο ἀγῶνα γιὰ ζωὴ καὶ λευτεριά καὶ πύκνωνε τὶς φάλαγγές του στὸ Ἐθνικὸ Ἀπελευθερωτικὸ Μέτωπο - ΕΑΜ - ὁ Δ. Γληνὸς ἀγωνίζονταν στὶς πιὸ ἐπικίνδυνες ἐπάλξεις καὶ ἔγραφε τὸ πολυδιαβασμένο βιβλιαράκι «Τί εἶναι καὶ τί θέλει τὸ ΕΑΜ». Τότε ὁ διανοητὴς Δ. Γληνὸς ἔρριχνε στὸ ἔθνος τὴν πολεμικὴ κραυγὴ «Ἐμπρὸς ὅλοι οἱ Ἕλληνες, ὅλοι οἱ ζωντανοὶ ἄνθρωποι τούτης τῆς γῆς ἐνταχθεῖτε στὸ Ἐθνικὸ Ἀπελευθερωτικὸ Μέτωπο». Οἱ ζωντανοὶ Ἕλληνες καὶ Ἑλληνίδες ἄκουσαν τὸ λυτρωτικὸ κήρυγμα τοῦ μεγάλου Ἑλληνα Δ. Γληνοῦ κι' ἐνωμένοι ριχτῆκαν στὸν ἀγῶνα. Κι' ὁ ἐλληνικὸς λαός, μὲ ὀδηγητὴ τὸ κομμουνιστικὸ κόμμα τῆς Ἑλλάδας, μὲ τοὺς ἀγωνιστὲς του, ποὺ χρόνια τοὺς βασάνιζαν, τοὺς κυνηγοῦσαν, τοὺς δολοφονοῦσαν, τοὺς συκοφαντοῦσαν, ἀπόδειξαν, μαζί μὲ τοὺς ἄλλους συναγωνιστὲς τοῦ ΕΑΜ, σ' αὐτὴ τὴν ὥρα τῶν θυσιῶν καὶ τῶν ὀλοκαυτωμάτων, πῶς αὐτοὶ ἀποτελοῦν κείνη τὴν ἐθνικὴ δύναμη ποὺ περι-

κλείνει τή ζωντάνια καί τή θέληση τῆς Ἑλλάδας νά ζήσει λεύτερη καί πολιτισμένη.

Πανούργα καί πολυμήχανη ἡ Ἱστορία παρουσίασε τήν πιό μεγάλη ἔκπληξη γιά τοὺς ἀνίδεους καί τοὺς κοντόθωρους, γιά κείνους ποὺ βλέπουν τή ζωή μόνο κάτω ἀπ' τὸ πρῖσμα τῶν στενῶν ἀτομικῶν ἢ ὁμαδικῶν συμφερόντων τους. Οἱ κομμουνιστές, ποὺ θέλαν νά τοὺς θεωροῦν ἀπάτριδες καί ταραξίες, ἀποδείχτηκαν, ὅπως ἦταν πάντα, οἱ καλλίτεροι πατριῶτες, οἱ πιό ἡρωϊκοὶ πρόμαχοι τῆς λευτεριάς τοῦ ἔθνους καί τοῦ λαοῦ, ἄξιοι ὁδηγητές του στό μεγάλο ἀγῶνα γιά τή Νεοελληνική ἀναγέννηση. Σ' αὐτόν τόν ἀγῶνα ὁ Δ. Γληνός, ὁ πιό σοφός καί πιό ἀγνός ἄνθρωπος τῆς Νεοελληνικῆς Ἱστορίας, βρίσκεται στό καθοδηγητικὸ πόστο τοῦ Κ. Κ. Ε. Καί ὁ ἐλληνικὸς λαὸς συσπειρωμένος στό ΕΑΜ προσφέρει ἀπλόχερα τὰ πάντα στόν ἀγῶνα. Καί τὸ φτωχικὸ καλύβι, καί τὸ μοναδικὸ ζῶο, καί τὸ τελευταῖο σκέπασμα, καί τή ζωή του. Ἐκατοντάδες χιλιάδες οἱ Ἕλληνες πεθάναν ἀπ' τήν πείνα καί τὸ πελέκι τῶν κατακτητῶν καί τῶν συνεργατῶν τους. Τὰ πάντα προσφέρει ὁ ἐλληνικὸς λαὸς ἐνῶ οἱ ἐθνοκάπηλοι συνεργάζονται μὲ τὸν κατακτητὴ καί θησαυρίζουν. Μέσα στή βουή τῆς μάχης, ἀνάμεσα σέ πληθὸς γνωστούς κι' ἄγνωστους μάρτυρες, διαλεχτός ἀνάμεσα σέ διαλεχτούς,

έπεσε κι' ό Δ. Γληνός ενώ ό άγώνας συνεχιζονταν κάτω από τίς άπελευθερωτικές σημαίες του Ε. Α. Μ.

* * *

Ή έθνική λευτεριά καταχτήθηκε. Καταχτιέται. Τά ύπολείμματα τών βαρβάρων φεύγουν χτυπημένα, ντροπιασμένα άπ' τή γή που τήν μόλυναν μέ τό πέρασμά τους. Κοντεύει νά κλείσει ή πρώτη φάση, ενώ αρχίζει νά ξετυλίγεται ή φάση τών δημοκρατικών άγώνων.

Ό λαός μας συνεχίζει τόν άγώνα ως τή συντριβή του φασισμού, μαζί μέ τούς συμμάχους, μαζί μέ τήν προοδευτική ανθρωπότητα και ταυτόχρονα καταπιάνεται μέ τά καινούργια του μεγάλα καθήκοντα. Νά στερεώσει και νά κατοχυρώσει τήν κερδισμένη του λευτεριά και ν' άνοικοδομήσει τήν καταστραμμένη του χώρα. Μέ τρανό ήθικό, μέ δίκαια έθνική περηφάνεια ό έλληνικός λαός αρχίζει γυμνός και πεινασμένος μέ τή βοήθεια τών συμμάχων τόν άγώνα για νά ξαναφτιάξει τά χωριά του, νά καλλιεργήσει τή γή του, νά κινήσει τόν παραγωγικό του μηχανισμό, νά δημιουργήσει κανούργια Έλλάδα λεύτερη και λαοκρατούμενη. Το ΕΑΜ, πιστό στις δημοκρατικές αρχές του έθνικοαπελευθερωτικού πολέμου, πιστό στα δίκαια και στα ιδανικά του

λαοῦ, συμμετέχει στήν Ἐθνική Κυβέρνηση καί ἀποτελεῖ τὸ στυλοβάτη καί ἐμπυχωτὴ τοῦ λαοῦ στή διατήρηση τῆς ἐθνικῆς ἐνότητας, γιὰ τὴν ἀνοικοδόμησι τῆς χώρας, γιὰ τὴ δημοκρατικὴ λύσι τῶν ἐσωτερικῶν προβλημάτων. Ὁ δρόμος καί σὲ τούτῃ τῇ φάσει τοῦ ἀγῶνα εἶναι τραχὺς καί δύσκολος. Οἱ σκοτεινὲς δυνάμεις ἐπιβουλεύονται καί τὴν τάξι καί τὴν λευτεριά τοῦ λαοῦ καί βυρσοδομοῦν νὰ ἐμποδίσουν, νὰ κάμουν ἀδύνατη τὴν ὁμαλὴ δημοκρατικὴ ἐξέλιξι καί νὰ ξαναφέρουν τὴν ἐποχὴ τῶν κινημάτων, τῶν διχτατοριῶν, τῶν φασισμῶν, τῆς ἀναρχίας.

Καμμιά ἀμφιβολία, κανένας δισταγμὸς ὅτι καί σὲ τούτῃ τὴν ἐξίσου τραχεῖα περίοδο, ὁ λαός, ἐξοπλισμένος μὲ τὴν πλούσια πεῖρα, τὴ συμπυκνωμένη στή μεγάλη δημοκρατικὴ ὀργάνωσι τοῦ E. A. M., θὰ νικήσει.

Ὅλες οἱ ζωντανές, ὅλες οἱ δημοκρατικὲς δυνάμεις τῆς χώρας ἐνωμένες θ' ἀντιμετωπίσουν τὴ μαύρη ἀντίδρασι, ἢ λαϊκὴ δέλησι θὰ ἐπιβληθεῖ μὲ τὸ δημοψήφισμα καί μὲ τὴ Συνταχτικὴ Ἐθνοσυνέλευσι, θὰ κατοχυρωθεῖ ἡ λευτεριά τοῦ λαοῦ, θὰ λυθοῦν τὰ δημοκρατικὰ προβλήματα — ἐθνικά, πολιτικά, οἰκονομικά, πνευματικά — καί θ' ἀνοίξουν πλατεῖα λεωφόρο γιὰ τὴ δημιουργία νεοελληνικοῦ πολιτισμοῦ σὲ λεύτερους λαοκρατικοὺς δεσμούς.

Οἱ πόθοι καί οἱ ἀγῶνες τοῦ Δ. Γληνοῦ θά βροῦν τήν πλέρια τους δικαίωση σέ μιά λαοκρατούμενη, ἀναγεννημένη Ἑλλάδα, πού τή δημιουργεῖ μέρα μέ τή μέρα ὁ ἐνωμένος ἐλληνικός λαός σέ δραματική καί πολύμορφη πάλη.

Γ. ΖΕΥΓΟΣ

ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΣΥΝ. Γ. ΖΕΥΓΟΥ
ΣΤΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟ
ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΗ ΓΛΗΝΟΥ
ΣΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Τὸ Ἐθνικὸ Συμβούλιο ἀφιέρωσε τὴ συνεδρίασὴ του τῆς 21/5/44 σὲ πολιτικὸ μνημόσυνο τοῦ Δ. Γληνοῦ. Στὸ μνημόσυνο αὐτό, ἀπὸ μέρους τοῦ Κ.Κ.Ε. μίλησε ὁ συναγ. Γ. Ζεῦγος καὶ εἶπε τὰ παρακάτω :

Δεῖπει σήμερα ἀπ' τὶς γραμμὲς μας μιὰ πλούσια, δυνατὴ, μεγάλη φυσιογνωμία, ὁ ὑπέροχος ἀγωνιστὴς Δημήτρης Γληνός. Τὸ Ἐθνικὸ Συμβούλιο ἀφιέρωσε στὴ μνήμη του τὴ σημερινή του συνεδρία. Ἡ ἀπόφαση αὐτὴ τοῦ Ἐθνικοῦ Συμβουλίου, εἶναι ἀντάξια μὲ τὴν ἱστορικὴ του σημασία.

Εἶναι ἀλήθεια ὅτι οἱ λαοὶ ὠημιουργοῦν τὴν ἱστορία τους. Οἱ ἀνώνυμες μᾶζες, μὲ τὴν καταλυτικὴ καὶ δημιουργικὴ δουλειά τους, φτιάχνουν τὴν ἱστορία. Ὡστόσο οἱ μεγάλοι ἄνδρες, οἱ μεγάλοι καθοδηγητὲς, βγαλμένοι ἀπ' τὶς ἀνάγκες τῆς ἐποχῆς τους, ἐνσαρκώνουν τὶς ἀνάγκες αὐτές, συμπυκνώνουν τὴ θέληση τοῦ λαοῦ, ἐκφράζουν τοὺς πόθους του καὶ γίνονται ἔτσι φωτεινοὶ καθοδηγητὲς, ἀληθινοὶ ἡγέτες.

Τέτοιος ἦταν ὁ Δημήτρης Γληνός. Πέθανε στὴν ὑπηρεσία τοῦ ΕΑΜ. Στὴν ὑπηρεσία τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ. Πέθανε πάνω σὲ ἐγχείρηση, ποὺ τὴν ἔκανε γιατί βιάζονταν ν' ἀπαλλαχτεῖ ἀπὸ τὴν ἀρρώστεια ποὺ πῆρε στὰ ξερονήσια, γιὰ νὰ γίνεῖ μιὰ ὥρα γρηγορότερα καλὰ καὶ νὰ ρυθεῖ ἐδῶ πάνω, νὰ παράσχει τὴν πολύτιμη συμ-

βολή του στο έργο της συγκρότησης της ΠΕΕΑ. Έτσι ο Δ. Γληνός πέθανε πάνω στον αγώνα. Χρέος ίερό έχουμε πριν απ' όλα να κρατήσουμε στη μνήμη του σιωπή ενός λεπτού. (Το Συμβούλιο δέχεται και κρατάει σιγή).

Ο Γληνός έζησε στην πιο πολυτάραχη εποχή, την εποχή που ζούμε και που ένας παλιός κόσμος φεύγει κι ένας καινούριος έρχεται. Σ' αυτή την εποχή, έδωσε ό,τι μπορούσε. Στην εποχή αυτή, ο καπιταλισμός καταστρέφει την κοινωνία. Έδωσε πολλά, αλλά σήμερα καταρρέει και δεν δίνει άλλο από καταστροφές. Σύγχρονα όμως πάνω στα ερείπια της παλιάς, ο λαός δημιουργεί μια νέα κοινωνία. Σ' αυτή τη μεγάλη εποχή έζησε και έδρασε ο Δ. Γληνός.

Εμφανίστηκε σά δάσκαλος στη Μέση Έκπαίδευση το 1905 στη Σύρνη και σά δημοτικιστής. Στη χώρα μας από νωρίς είχαμε επιφανείς δημοτικιστές σαν το Βηλαρά, το Χριστόπουλο, το Σολωμό κ. ά. γιατί το ζήτημα της δημοτικής γλώσσας εμφανιζόταν σαν πρόβλημα που περιέκλεινε μέσα του όλα τα κοινωνικά προβλήματα της χώρας. Στην Ευρώπη το ζήτημα της γλώσσας είχε λυθεί από χρόνια πολλά. Έδώ όμως ο λογιωτατισμός το είχε μεταβάλει σε θηλιά στο λαιμό του λαού. Κι ο λαός παλεύοντας για τη γλώσσα του, παλεύει για μια βαθειά αναγεννητική μεταρρύθμιση.

Η γλώσσα δεν είναι μόνο όργανο έκφρασης, αλλά και κοινωνικής σκέψης και δράσης. Το γλωσσικό ζήτημα είναι απ' τα σπουδαιότερα ζητήματα. Παραμένοντας άλυτο στην Ελλάδα, στάθηκε μια απ' τις βασικές αιτίες της πνευματικής καθυστέρησης του τόπου κι η λύση του έμπαινε σαν πρωταρχικό πρόβλημα. Το γλωσσικό ζήτημα συμπύκνωνε τότε όλα τα νεοελληνικά προβλήματα. Σ' αυτό οι διανοούμενοι του τόπου έβλεπαν να συγκεντρώνεται συνολικά όλο το νεοελληνικό

πρόβλημα. Είναι χαρακτηριστικό ότι ο Σολωμός έλεγε : « Δὲ γνωρίζω πάρεξ λευτεριά καὶ γλῶσσα ». Κι' αργότερα σχηματιζότανε ὀλόκληρη φάλαγγα δημοτικιστῶν ἀπ' τὸν Ψυχάρη καὶ τὸν Ἴωνα τὸ Δραγούμη ὡς τὸ Χατζόπουλο καὶ τὸν Παλαμᾶ, πὺ στή λύση τοῦ γλωσσικοῦ, ἔβλεπαν τὴ λύση τοῦ νεοελληνικοῦ προβλήματος.

Ὁ Γληνὸς ὅμως δὲν πνιγότανε σὶς λεπτομέρειες, σ' αὐτὸ μόνο καθ' αὐτὸ τὸ πρόβλημα. Ἦτανε φιλόσοφος κι' ἀγωνιστής. Κι' ἔπιανε σὶς σύνολό του τὸ νεοελληνικὸ πρόβλημα, τὸ πρόβλημα τῆς δημιουργίας νεοελληνικοῦ πολιτισμοῦ. « Ὅλα γιὰ τὸ λαό », ἦτανε τὸ ἔμβλημά του. Τέτοιος ἐμφανίσθηκε ἀπὸ τὸ 1905 καὶ σὰν τέτοιος δροῦσε ἀπὸ τότες ὁ Γληνός.

Ἀλλὰ ὁ λαὸς τότε δὲν ἦτανε ὠργανωμένος, δὲν εἶχε τὴν καθοδήγηση καὶ τὴ δύναμη σὶς χέρια του. Τὴ δύναμη καὶ τὴν καθοδήγηση τῆς πάλης του, τὴν εἶχε τότε ἡ πλουτοκρατικὴ φαυλοκρατία. Κι' ὁ Γληνὸς παλεύοντας γιὰ νὰ λυθοῦν τὰ νεοελληνικὰ προβλήματα, βρισκότανε ἀναγκαστικὰ σὶς στρατόπεδό της καὶ ἀπ' τὴν πλευρὰ τῆς πλουτοκρατίας ἔβλεπε τὰ νεοελληνικὰ προβλήματα καὶ ἐπιζητοῦσε τὴ λύση τους γιὰ τὸ λαό.

Ἀπὸ τὸ 1909 ἀρχίζει μιὰ νέα πολυτάραχη περίοδο γιὰ τὴν Ἑλλάδα. Μιὰ περίοδο ἀπὸ ἀτέλειωτους πολέμους — πολέμους, ἀγῶνες, ἀναστατώσεις, κινήματα, πὺ γιὰ τὸ λαὸ εἶχανε τοῦτο δῶ τὸ νόημα : νὰ λύσουν τὰ προβλήματά του. Σ' αὐτοὺς τοὺς ἀγῶνες πῆρε μέρος ἐνεργότατο ὁ Γληνός. Γιατὶ δὲν ἦτανε μονάχα στοχαστής, ἀλλὰ κι' ἀγωνιστής καὶ ἄνθρωπος τῆς πράξης. Καὶ πῆρε μέρος σ' ὅλους τοὺς ἀγῶνες, ἔθνικους καὶ δημοκρατικούς, γιὰ νὰ λύσει τὰ προβλήματα τῆς ἐποχῆς του.

Πάλεψε πέντε, δέκα, εἴκοσι χρόνια. Ἡ πολυτάραχη περίοδο φάνηκε σὰ νὰ πέρασε. Τὰ « δέντρα, ὅμως, δὲν πρέπει νὰ μᾶς ἐμποδίσουν νὰ δοῦμε τὸ δάσος ». Ἡ

κατάληξη ὄλων αὐτῶν τῶν ἀγῶνων ἦτανε ἡ κατάντια τοῦ Μεταξικοῦ φασισμού, ὁ τρίτος νεοελληνικὸς πολιτισμός. Ὁ Γληνὸς ἔγκαιρα διαπίστωσε τὴν κατάσταση καὶ σὰ νὰ παραμέρισε λίγο ἀπ' τὴν ἐνεργὸν δράση. Στάθηκε κί ἐξέτασε δλόκληρο τὸ πρόβλημα. Δὲν ἀπογοητεύθηκε ἀπ' τὸ μηδαμινὸ ἀποτέλεσμα τῶν θυσιῶν τοῦ λαοῦ. Δὲ συνθηκολόγησε καὶ δὲν ἔμεινε στάσιμος. Ξέτασε καὶ βρῆκε τὶς αἰτίες. Εἶχε μέσα του τὸ σπέρμα τῆς ζωῆς. Ἀνανεώθηκε καὶ τράβηξε μπροστά. Ἦξερε ὅτι ἡ ζωὴ εἶναι ἀδιάκοπη ἀνανέωση. Ὅτι σήμερα εἶναι νέο, αὔριο θάνατο παλιό. Ἡ πάλη καὶ ἡ πείρα, τὸν ἔκαναν νὰ δεῖ γιατί δὲν καρποφόρησαν οἱ ὡς τότε ἀγῶνες. Κί εἶδε ὅτι δὲν καρποφόρησαν, γιατί ὁ λαὸς δὲν εἶχε τὴν καθοδήγηση. Τὴν εἶχε ἡ πλουτοκρατία, ποὺ πλούτιζε, ἐνῶ ὁ λαὸς φτώχαινε. Αὐτοὶ ἔκαναν διχτατορίες, κινήματα, φασισμούς, ἰδιώνυμα. Ὁ λαὸς πάντα σκλάβος καὶ κυνηγημένος. Ὁ Γληνὸς μελέτησε θεωρητικὰ τὸ πρᾶμα αὐτό. Μελέτησε καὶ κατανόησε βαθύτατα τὴ Μαρξιστικὴ κοσμοθεωρία καὶ τοὺς ζωντανοὺς φορεῖς της, τὸ ἐργατικὸ, τὸ λαϊκὸ κίνημα καὶ τὸ Κομμουνιστικὸ Κόμμα. Εἶδε ὅτι τὸ κίνημα αὐτὸ ἐνσαρκώνει ὅ,τι καλὸ δημιούργησε ἡ ἀνθρωπότητα καὶ περικλείνει τὸ παρὸν καὶ τὸ μέλλον τῆς Ἑλλάδας. Ὁ Γληνὸς δὲν τρομοκρατήθηκε, ὅπως ἄλλοι, ἀπ' τὴ διαπίστωση αὐτή. Εἶχε γιὰ γνώμονα σιτὴ ζωὴ του: κανένα ἐμπόδιο πρὸς τ' ἀριστερά. Γιατὶ ἐκεῖ βρῖσκεται ὁ λαός. Καὶ τραβώντας ἀριστερὰ, ὅπως τὸν δίδαξε ἡ πείρα, ἔκανε χιτῆμα του καὶ τὸ νόημα ποὺ τοῦδωκε ἡ ἐπιστήμη: Τίποτα πιά δὲν πρέπει ἡ Ἑλλάδα νὰ περιμένει ἀπ' τὴν πλουτοκρατία. Κί ὅλα θὰ τ' ἀποχτήσῃ ἀπ' τὸ ἀριστερὸ κίνημα. Κ' ἡ τετραγωνὴ σὲ δωρικὴ κολώνα σκέψη του, τοποθετήθηκε ὀριστικὰ σιτὸ στρατόπεδο τοῦ λαοῦ.

Ἡ συνοφαντία δὲν τρομοκράτησε τὸν ἀνώτερο, τὸ

σοφὸ ἄνθρωπο. Κι' ὁ Γληνὸς πέρασε ὀριστικὰ στὶς γραμμὲς τοῦ λαϊκοῦ κινήματος. Καὶ μάλιστα, στὴ δύσκολη ἐκείνη ἐποχὴ, πὺν ἀνέβαινε ὁ φασισμός. Πολλοὶ ἀδύνατοι χαραχτήρες συνθηκολογοῦσαν, ὀπισθοχωροῦσαν. Ὁ Γληνὸς ὅμως δὲ δίστασε. Αὐτός, σ' αὐτὴ τὴ δύσκολη ἐποχὴ, ἔγινε μέλος τοῦ Κ.Κ.Ε. (Σύμβουλοι καὶ ἀκροατές, ξεσπᾶν σὲ ζωηρὰ χειροκροτήματα).

Πολλοὶ λένε ὅτι θέλουν τὴν ἐξέλιξη, ἀλλὰ φοβοῦνται τὴν ἐπανάσταση. Γιὰ διαανοούμενο στὴν ἡλικία τοῦ Γληνοῦ καὶ σ' ἐκείνη τὴν ἐποχὴ τοῦ 1935 ἦταν ἐπανάσταση τὸ ἐπίσημο πέρασμα στὶς γραμμὲς τοῦ Κομμ. Κόμματος. Μὰ ὁ Γληνὸς ἔκανε αὐτὴ τὴν ἐπανάσταση ὅταν πείσθηκε ὅτι αὐτὸς εἶναι ὁ δρόμος τῆς προόδου, τοῦ πολιτισμοῦ, τῆς Νεοελληνικῆς ἀναγέννησης. Ἦξερε ὅτι εἶναι καὶ δρόμος θυσίας, Γολγοθᾶ. Ὁ Γληνὸς τ' ὅξερε αὐτό. Κι' ὅμως δὲ δίστασε. Πέρασε στὸν Κομμουνισμό καὶ δέχτηκε ὅλες τὶς θυσίες μὲ τὴ θείκῃ ἐκείνη γαλήνη, πὺν χαραχτήριζε τὸ Σωκράτη.

Ἦτανε καθολικὸ πνεῦμα κι' ἀπήφησε ὅλες τὶς καταδιώξεις. Πῆγε στὴν Ἀκροναυπλία, στὰ ξερονήσια, στὰ κάτεργα, πὺν τὸν ἔρριξε ὁ φασισμός. Ἐκεῖ ἀρχίζει τὴ νέα του ζωὴ. Ἐκεῖ δὲ ζοῦσε ὁ παλιὸς κόσμος, πὺνχε ὡς τότε γνωρίσει. Ζοῦσαν ἀπλοῖ καὶ φτωχογέννητοι, ταπεινοὶ καὶ καταφρονεμένοι ἄνθρωποι. Ἐνας κόσμος καινούριος, ἀλλοιώτικος, πὺν δούλευε τὴν πείρα τοῦ παρελθόντος κι' ἀγωνιζότανε νὰ δημιουργήσει μιὰ νέα Ἑλλάδα. Σ' αὐτὸ τὸ περιβάλλον ὁ Γληνὸς διδάσκει τὴ σοφία του. Ἀλλὰ βρίσκει κιόλας ἀνεξάντλητη πηγὴ γνώσης. Μαθαίνει ἀπ' αὐτὸ τὸν κόσμο τὴν πείρα καὶ τὴ γνώση τῆς ζωῆς, τὴν ὀργάνωση, τὴν πείρα τῆς πάλης. Ἀποχτάει τὴ γνώση τῆς πειθαρχίας. Καὶ παίρνει ἀπ' τοὺς ἀνθρώπους αὐτοὺς τὴν ἐπαναστατικὴ φλόγα τῆς ψυχῆς τους. Καὶ γίνεται καινούριος ἄνθρω-

πος. Ὡς τὴν τελευταία του στιγμή, χαιρότανε μὲ ἀγαλλίαση τὶς ἀναμνήσεις τῆς ζωῆς ἐκείνης.

Ἄλλο πράμα βγήκε ἀπὸ κεῖ, διανοητικά, ψυχικά, πνευματικά. Βγήκε νέος ἄνθρωπος. Ἄλλὰ σωματικά σακατεμένος, μὲ τὴν ἀρρώστεια, πὺν γρήγορα τὸν ἔστειλε στὸν τάφο. Βγήκε καὶ συνέχισε τὸν ἀγῶνα. Ἀγωνιζότανε καὶ στὰ 1905 γιὰ τὰ ἴδια νεοελληνικὰ προβλήματα. Τώρα ὅμως διαφέρει. Τότε ἀγωνιζόταν ἀπ' τὴ σκοπιὰ τῆς πλουτοκρατίας. Τώρα ἀγωνίζεται ἀπ' τὶς ἐπάλξεις τοῦ λαοῦ, μέσα ἀπ' τὶς γραμμὲς τοῦ πρωτοπόρου ὁδηγητῆ του, τοῦ Κ.Κ.Ε. (Ζωηρὰ χειροκροτήματα γιὰ τὸ Κόμμα). Ἀγωνίζεται γιὰ τὰ ἴδια νεοελληνικὰ προβλήματα, γιὰ τὴν ἐθνικὴ ἀπελευθέρωση καὶ τὴ λαοκρατικὴ ἀναγέννηση τῆς Ἑλλάδας. Καὶ στὸν ἀγῶνα αὐτὸν δίνει ὀλόκληρο τὸν ἑαυτό του.

Εἶναι ἀπ' τοὺς πρώτους ἰδρυτὲς τοῦ ΕΑΜ καὶ γράφει τὸ περίφημο βιβλιαράκι: «Τί εἶναι καὶ τί θέλει τὸ ΕΑΜ». Μέσα σ' αὐτὸ βάζει τοὺς σκοποὺς του καὶ σηκώνει ψηλὰ τὴ σημαία του. Ταυτόχρονα παλεύει γιὰ τὴν ὁργάνωση καὶ τὴ διαπαιδαγώγηση τῆς νεολαίας στὴν ΕΠΙΟΝ. Εἶναι διαφωτιστής. Γράφει ἄρθρα καὶ μελέτες γιὰ τὴν πάλη τοῦ λαοῦ. Παλεύει γιὰ τὴν ἐθνικὴ ἐνότητα. Εἶναι κεῖνος, πὺν ἔκανε τὶς περισσότερες διαπραγματεύσεις μὲ τὰ παλιὰ κόμματα καὶ τοὺς πολιτικούς παράγοντες. Δούλεψε χρόνια αὐτὴν τὴν ἀνιαρὴ ἀπασχόληση. Ἀντιμετώπισε τοὺς δικολαβισμοὺς, τὴν ψυχικὴ ἀνεπάρκεια καὶ διαστρέβλωση καὶ ὅλη τὴ σάπιλα τῶν ἀνίκανων καὶ ψυχικὰ γερασμένων αὐτῶν ἀνθρώπων.

Πίκρα καὶ ἀπογοήτευση ἔνοιωθε, ὅταν τοὺς πρόσφερονε τὴ ζωὴ καὶ τὴν πάλη γιὰ τὴ λευτεριά καὶ τὴν πρόοδο τοῦ λαοῦ κί ἔπαιρνε γι' ἀπάντηση συκοφαντία, ψευτιά, ὑποκρισία, προστυχιά. Κί ἐξέφραζε βαθειὰ τὴν περιφρόνησή του γι' αὐτὸν τὸν κόσμο πὺν μαζί του

ξόδεψε τὴν πλούσια ζωὴ του. Κι' ὅταν ὠρίμασαν οἱ συνθήκες τοῦ ἐθνικοῦ ἀγῶνα, πιστὸς στρατιώτης τοῦ Κόμματος καὶ τοῦ λαοῦ, δέχεται ἀπ' τοὺς πρώτους ν' ἀνέβει ἀπάνω στὸ βουνὸ γιὰ τὴ συγκρότηση τῆς ΠΕΕΑ. Καὶ σ' αὐτὴ τὴ στιγμή πεθαίνει ὁ ἀγωνιστής, πεθαίνει ὁ κομμουνιστής Γληνὸς πὺν τίποτα δὲν μπορεῖ ν' ἀναπληρώσει τὸ κενὸ πὺν ἀφήνει. Δὲ μπόρεσε νὰ δεῖ τὴν ὀλοκλήρωση τῶν προσπαθειῶν του. Πρόλαβε ὅμως νὰ ἰδεῖ τὸ ἔργο του νὰ καρποφορεῖ.

Στὸ πρόσωπο τοῦ Δημήτρη Γληνοῦ, ὁ λαὸς ἔχασε μιὰ μεγάλη φωτεινὴ μορφή. Δὲν ἔπεσε μόνος. Τὸ νεκρὸ του τὸν συνοδεύει ἀτέλειωτη σειρά ἀπὸ θύματα, ἄπειροι μάρτυρες στὸ βωμὸ τῆς λευτεριᾶς. Εἶναι ἡ σπονδὴ τοῦ αἵματος τοῦ λαοῦ στὴν ἱστορία του. Ὁ λαὸς ζυμώνει τὸ μέλλον του μὲ τὸ αἷμα τῶν παιδιῶν του. Ὅλοι αὐτοὶ οἱ μάρτυρες εἶναι θύματα τῶν Ἰταλογερμανῶν καὶ Βουλγάρων ἐπιδρομέων. Μὰ εἶναι καὶ θύματα τῆς ἀντίδρασης καὶ τοῦ μαυραγοριτισμοῦ, ἀπὸ τὴν πείνα. Καὶ θύματα τῶν Ἑλλήνων προδοτῶν. Αὐτῶν τῶν τελευταίων θύματα εἶναι οἱ προχτεσινοὶ ἥρωες τοῦ Χαϊδαριοῦ. Αὐτῶν καὶ τὰ τελευταῖα θύματα τοῦ ἐξωτερικοῦ. Ὁ ἀνυπόληφτος Γλύξμπουργκ, φεύγοντας, παράδωσε τοὺς Ἀκροναυπλίτες στὸν κατακτητὴ. Τελευταῖα, 250 ἀπ' αὐτοὺς στήθησαν στὸ ματωμένο τοῖχο τῆς Καισαριανῆς. Δὲν τοὺς ἔδωσαν οὔτε τὴ χαριστικὴ βολή. Καὶ μισοπεθαμένους τοὺς στοίβαξαν στὸ κάρρο γιὰ νὰ τοὺς πᾶνε νὰ τοὺς θάψουν. Ἐνας ἀπ' αὐτούς, ὁ Μῆτσος ὁ Ρεμπούτσικας, πέταξε ἓνα σημεῖωμα, πὺν ἔφτασε ὡς ἐδῶ, στὰ χέρια μας. Ἀκοῦστε το : (τὸ διαβάζει). Καὶ καταλήγει τὸ σημεῖωμα τοῦ μελλοθάνατου ἥρωα : «Συνεχίστε ἀλύγιστοι τὸν ἀγῶνα. Ὅποιος πεθαίνει γιὰ τὴ λευτεριά, ποτέ του δὲν πεθαίνει!»

Ἀκοῦστε τώρα κι' ἓνα κομμάτι ἀπὸ μιὰ προκήρυξη τῆς ἀντεθνικῆς «Ἐθνικῆς Δράσης» : (τὸ διαβάζει). Δεί-

χνει τὸν ἠθικὸν ξεπεσμόν αὐτοῦ τοῦ κόσμου τῶν ἐθνοκαπήλων. Ἰσχυρίζεται ὅτι οἱ Γερμανοὶ δὲν κάνουν(!!!) ἀντικομμουνιστικὴ ἐκστρατεία. Κι' ἀπόδειξη, λέει ὅτι ἄφησαν(!) τὸν Παρτσαλίδη κι' ἄλλους κομμουνιστὲς ἀπ' τὸ Χαϊδάρι.

Τὸ Κομμουνιστικὸ μας Κόμμα ἀντιπαρέρχεται μὲ περιφρόνηση τοὺς συκοφάντες. Τὸ Κ.Κ.Ε. δίνει στὸν ἀγῶνα θύματα ἀνώτερα στελέχη του, μέλη τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς, σὰν τὸν Βερβέρη, τὸ Λαζαρίδη, τὸ Γαμβέττα κι' ἄλλους. Κι' ἀνάμεσά τους βρίσκεται κι' ὁ Γληνός, μέλος τῆς Γραμματείας τοῦ Πολιτικοῦ Γραφείου τοῦ Κόμματος. Ὅλων αὐτῶν τῆ μνήμη τιμᾶει τὸ Κ.Κ.Ε. Ἡ ζωὴ τότε ἔχει ἀξία, ὅταν ἐξυπηρετεῖ ἀνώτερα ἰδανικά. Γι' αὐτό, τὸ Κ.Κ.Ε. δίνει τόσες θυσίες καὶ θύματα δίχως βαρυγκόμια. Γιατὶ παλεύει καὶ θὰ παλέψει γιὰ τὴν πραγματοποίησιν τῶν ἀνώτερων αὐτῶν ἰδανικῶν, ποὺ σήμερα εἶναι ἡ ἐθνικὴ ἀπελευθέρωσις κ' ἡ λαϊκὴ κυριαρχία.

Τιμοῦμε τὴ μνήμη τοῦ Δημήτρη Γληνοῦ. Καὶ εἶναι ὄρκος, ὅτι θὰ συνεχίσουμε καὶ θὰ ὀλοκληρώσουμε τὸ ἔργον του γιὰ μιὰ λεύτερον, χαρούμενον, πολιτισμένον, ἀναγεννημένον Ἑλλάδα ὅπως τὴν πόθησε ὁ μέγας ἀναγεννητὴς Δ. Γληνός.

(Τὸ τέλος τοῦ λόγου σκεπάστηκε μ' ἀτέλειωτα χειροκροτήματα).

ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΚΑΙ ΤΙ ΘΕΛΕΙ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΤΙΚΟ ΜΕΤΩΠΟ

« Καλλίτερα μιᾶς ὥρας ἐλεύθερη ζωὴ »

1. Η ΜΑΥΡΗ ΣΚΛΑΒΙΑ

Ἐκ τῆς Ἰστορίας τοῦ 1941 ἕνα κύμα μαύρης σκλαβιάς ἐσκέπασε τὴν Ἑλλάδα. Καὶ εἶναι τούτη ἡ πιὸ σκληρὴ, ἡ πιὸ ἀπάνθρωπη, ἡ πιὸ αἰμοβόρα, ἡ πιὸ ἀποπνιχτικὴ σκλαβιά ἀπ' ὅσες ἐγνώρισε ὡς τώρα ἡ πολυβασανισμένη χώρα μας στὰ τρεῖς χιλιάδες χρόνια τῆς τρικυμισμένης ἱστορίας της. Τὰ λυσσασμένα ἐθνικοφασιστικὰ θηρία τῆς Εὐρώπης ποὺ ἐπρομελέτησαν κι' ὠργάνωσαν συστηματικὰ τὴν ὑποδούλωση τῶν Εὐρωπαϊκῶν Λαῶν γιὰ νὰ τοὺς μετατρέψουνε σὲ ἀποικιακοὺς σκλάβους χωρὶς ἐλπίδα λυτρωμοῦ, χύθησαν ἀπάνω στὴν Ἑλλάδα. Τὰ ἥρωϊκά παιδιὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ ἐχτύπησαν κατὰμουτρα τὸν πρῶτο κατακτητὴ, τὸν ἐτσάκισαν, τὸν ἐταπείνωσαν, τὸν ἔσπρωξαν πίσω στὰ βουνὰ τῆς Ἀλβανίας. Καὶ τότες ἐξεκίνησαν κατὰ τὴν χώρα μας οἱ σιδερόφραχτες μεραρχίες, τὰ τάνκς, τὰ κανόνια καὶ τὰ ἀεροπλάνα τῶν Γερμανῶν γιὰ νὰ χτυπήσουνε μιὰ χούφτα γενναίων στρατιωτῶν ἀπὸ τὴν πλάτη. Μὰ καὶ μ' αὐτοὺς ἀκόμα χτυπήθηκαν παλληκαρίσια οἱ Ἑλ-

ληνες στρατιῶτες, ξέροντας ἀπὸ πρὶν, πὼς δὲν μποροῦνε βέβαια αὐτοί, μιὰ χούφτα ἄνθρωποι, σχεδὸν ἄοπλοι, νὰ κρατήσουν τὸν πύρινο ποταμὸ πού κατέβαινε.

Μὰ ὁ ἀγῶνας τους καὶ ἡ θυσία τους εἶχε σημασία συμβολικὴ. Ἐδειχνε πὼς οἱ Ἕλληνες δὲν εἶναι λαὸς «ῥιμος γιὰ σκλαβιά». Ἐδειχνε πὼς οἱ Ἕλληνες ξέρουν νὰ πεθαίνουνε γιὰ τὴ λευτεριά, πού δὲν τοὺς τὴν ἐχάρισε κανένας ποτέ, παρὰ πάντα, ἀπὸ τὸν καιρὸ τοῦ Μαραθῶνα καὶ τῆς Σαλαμίνας ὡς τὸ 21 καὶ ὡς σήμερα, τὴν καταχτήσανε μὲ τὸ αἷμα τους καὶ μὲ τὸν ἥρωϊσμό τους.

Καὶ τότες, πίσω ἀπὸ τὶς σιδερόφραχτες μεραρχίες τῶν Γερμανῶν κατέβηκαν καὶ χύθησαν στὴν Ἑλλάδα τὰ «λιοντάρια» τοῦ Μουσσολίνι καὶ πλημμύρισαν τὴ χώρα μας, Ρούμελη καὶ Μωρητὰ καὶ νησιά καὶ καλοστρώθηκαν οἱ «νικητὲς» στὶς πολιτεῖες καὶ στὰ χωριά μας, κι' ἀπὸ τότε τρῶνε καὶ πίνουνε ρουφώντας τὸ αἷμα μας. Καὶ κατέβηκαν ἀκόμη πίσω ἀπὸ τοὺς Γερμανοὺς χωρὶς νὰ ρίξουν τουφεκιά καὶ ν' ἀντιμετωπίσουν Ἕλληνα στρατιώτη, ἄλλοι γενναῖοι καταχτητὲς, οἱ Βούλγαροι φασίστες, κι' ἄρχισαν κι' αὐτοὶ τὸ ἥρωϊκό τους ἔργο: νὰ σβύσουνε τὸν Ἑλληνισμό ἀπὸ τὴ Μακεδονία καὶ τὴ Θράκη. Κάτω ἀπὸ τὴν προστασία τῶν γερμανικῶν λογγῶν πάντα, ἔσφαξαν καὶ σκότωσαν δεκάδες χιλιάδες Ἕλληνες, ἔκαψαν χωριά, ξεσπίτωσαν ἑκατοντάδες χιλιάδες, ὑπεχρέωσαν ὅλους τοὺς Ἕλληνες νὰ προσθέσουν στὰ ὀνόματά τους τὴν κατάληξη «ὠφ» γιὰ νὰ γίνουν Βούλγαροι, ἔβαλαν παπάδες Βουλγάρους στὶς ἐκκλησίες, Βουλγάρους δασκάλους στὰ σχολεῖα, γιὰ νὰ «ἐκπολιτίσουν» κι' αὐτοὶ τὴν Ἑλλάδα, κατὰ τὸ παράδειγμα πού τοὺς δίνουν οἱ Ναζίδες «ἐκπολιτιστὲς» τῆς Νορβηγίας, τῆς Πολωνίας, τῆς Τσεχοσλοβακίας κτλ. Καὶ κατέβηκαν ἀκόμα πίσω ἀπὸ τοὺς Γερμανοῖταλους στὴν Ἑλληνικὴ Ἠπειρὸ οἱ γενναῖοι Ἀρβανίτες γιὰ τὸ πατρο-

παράδοτο πλιάτσικο, και ξεφύτρωσαν στη Θεσσαλία μερικά θρασύδειλα, σιχαμερά σαλιγκάρια που λέγονται Ρουμανόβλαχοι, και τριγυρίζουνε τὰ χωριά ληστεύοντας, καίοντας, πλιατσικολογώντας και ρημάζοντας τὸν τόπο.

Και τὸ κύμα τῆς μαύρης σκλαβιάς χύθηκε κατόπιν πάνω στην ἡρωϊκὴ Κρήτη. Ἀπὸ τὸν οὐρανὸ ἔπεσαν τὰ ἀρπαχτικὰ ὄρνια γιὰ νὰ σκίσουνε μὲ τὰ νύχια τους τὶς σάρκες τοῦ Κρητικοῦ λαοῦ. Κι' ὅταν ἀντίκρυσαν τὴν παλληκαριὰ ἀτρόμητων γέρων και παιδιῶν και γυναικῶν, ἔστησαν τὰ πολυβόλα τους και τὰ κανόνια τους και πέταξαν μὲ τὰ ἀεροπλάνα τους πάνω ἀπ' τὶς πολιτεῖες και τὰ χωριά τῆς Κρήτης, και μὲ τὴ φωτιά και τὸ σίδερο τὸ πυρωμένο πίστεψαν πὼς θὰ δαμάσουν τὸ ἀτρόμητο φρόνημα τοῦ λαοῦ, ποὺ δὲν ἄφισε κανένα καταχτητὴ νὰ κοιμηθεῖ ἡσυχὴ νύχτα, αἰῶνες ὀλόκληρους.

Και τώρα, πᾶνε δεκαοχτῶ μῆνες ποὺ ἐβάλθηκαν ὅλοι τοῦτοι οἱ «ἀρχοντολαοὶ» νὰ δημιουργήσουνε τὴ «νέα τάξη πραγμάτων» και στὴν Ἑλλάδα. Και ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς τὴ γνώρισε, ἢ καλλίτερα, τὴν ξαναγνώρισε τὴ νέα τάξη τῶν πραγμάτων, ποὺ εἶναι τόσο παλιὰ ὅσο και ὁ κόσμος, και λέγεται μὲ τὴν ἀληθινὴ τῆς λέξη «σκλαβιά». Μαύρη σκλαβιά και ἀρπαγὴ και βαρβαρότητα, και μπασιμπουζουκισμὸς και λεηλασία και ἐρήμωση τῆς χώρας. Εἶναι ἡ τάξη ποὺ ἤθελαν νὰ φέρουνε σὲ τούτη τὴ χώρα οἱ βάρβαροι τῆς Ἀσίας, οἱ Πέρσες, οἱ Οὐννοὶ, οἱ Μογγόλοι τοῦ Ταμερλάνου και τοῦ Τσιγγισχάν, οἱ Τοῦρκοὶ τοῦ Μουχαμέτη, μὲ μόνη τὴ διαφορὰ, πὼς ἐτούτη τὴ φορὰ συνδέεται ἡ τάξη αὐτὴ και μὲ τὴν ἐπιστημονικὰ ὀργανωμένη ληστεία. Ὅ,τι εἶχε δημιουργήσει ἡ ἐργασία τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ στὰ ἑκατὸ χρόνια τῆς ἐλεύτερης ζωῆς του, ὅλα τὰ ὑλικά μας ἀγαθὰ ἐξαφανίστηκαν. Ὅλα τὰ τρόφιμα και τὰ ὑλικά

πού ἦτανε στὶς ἀποθήκες μας, ζάχαρες, καφέδες, ρύζια, πετρέλαια, δέρματα, σιδερικά, ἐργαλεῖα καὶ φάρμακα, ρουχισμός, μαλλιά καὶ μπαμπάκια, μέταλλα, ἀκόμα καὶ τὰ ἐπιστημονικὰ ἐργαλεῖα ἀπὸ τὰ ἐπιστημονικά μας ἐργαστήρια, ὅλα λεηλατήθηκαν. Ὅλα τὰ ζῶα τῆς καλλιέργειας, τῆς τροφῆς, τῆς μεταφοράς, ἄλογα, μουλάρια, βόδια, πρόβατα, γίδια, γουρούνια, γαλόπουλα, κότες, ἀρπάχτηκαν, φαγώθηκαν. Ὅλα τὰ μεταφορικά μας μέσα, αὐτοκίνητα συγκοινωνίας, φορτηγὰ καὶ πολυτελείας, μοτοσυκλέττες καὶ ποδήλατα καὶ κάρρα ἀκόμη, ὅλα μας τὰ βαπόρια, τὰ ἰστιοφόρα, τὰ μπενζινόπλοια, ἐπιτάχτηκαν, ἐξαφανίστηκαν καὶ τώρα μᾶς κοροϊδεύουν γιὰ πρωτόγονους νομίζοντας πὼς ἀπὸ ἀνέκαθεν κάναμε τὶς μεταφορές μας μὲ τὰ δίτροχα ἄθλια κασσονάκια πού τριγυροῦνε στοὺς δρόμους τῆς Ἀθήνας. Ὅλα τὰ προϊόντα τῆς γῆς, ἀκόμα καὶ κεῖνα πού μᾶς ἐπερίσσευαν καὶ τὰ πουλούσαμε στὸ ἐξωτερικό, ἔβιναν μὲ μιᾶς γιὰ μᾶς ἀόρατα καὶ σπάνια φαινόμενα. Ὅχι πιά τὸ σιτάρι, τὸ κριθάρι, τὸ καλαμπόκι, παρὰ τὸ λάδι μας, οἱ ἐλιές μας, τὰ τυριά μας, τὸ γάλα μας, οἱ σταφίδες μας, τὰ σῦκα μας, τὰ κρασιά μας, τὰ λαχανικά μας, τὰ ψάρια μας, τὰ φρούτα μας, τὰ καπνά μας, τὰ χάσαμε ἀπὸ τὰ μάτια μας. Στὴ χώρα τῆς ἐλιᾶς καὶ τοῦ λαδιοῦ πεθαίνουν οἱ ἄνθρωποι ἀπὸ πριζήματα, γιατί δὲν ἔχουν σταγόνα λάδι νὰ προσθέσουνε στὰ νερόβραστα χόρτα τους. Καὶ φτάσαμε σήμερα νὰ πληρώνουμε 27.000 δρχ. τὸ λάδι τὴν ὀκτῶ, 22.000 τὸ κρέας τὴν ὀκτῶ, 1.200 δρχ. τὴν ὀκτῶ τὰ σταφύλια τὸν Αὐγούστο μῆνα, 2.600 δρχ. τὴν ὀκτῶ τὸ γάλα, στὴ στάνη μέσα, 2.500 δρχ. τὴν τομάτα τὴν ὀκτῶ. Ἐχάθηκαν ὅλα τὰ καύσιμα ὑλικά, τὰ πετροκάρβουνα, τὸ πετρέλαιο, ἡ μπενζίνα, τὸ ξυλοκάρβουνο. Κι' ἀφοῦ μᾶς τὰ πῆραν ὅλα τοῦτα καὶ μᾶς ἀνάγκασαν νὰ καῖμε τὰ δάση μας γιὰ νὰ μαγειρέψουμε τὸ φαγητό μας, μᾶς κατηγοροῦν γιὰ βάρβαρους, «γιατί

δὲν σεβόμαστε τὰ δάση». Καὶ συνάμα αὐτοὶ κατεβάζουν βουνὰ τὰ ξύλα μας καὶ τὰ καΐνε στὰ καζάνια τους. Καὶ ἀφοῦ μᾶς ἀφαιρέσανε ὅλα τὰ μέσα τῆς δουλειᾶς καὶ μᾶς λιμοχτονοῦνε, μᾶς κατηγοροῦνε γιατί εἴμαστε, λέει, τεμπέληδες, καφενόβιοι κι' ἀεριτζήδες καὶ θὰ μᾶς βάλουνε, λέει, αὐτοὶ νὰ δουλεύουμε ὅπως ξέρουν αὐτοὶ νὰ βάζουνε τοὺς σκλάβους νὰ δουλεύουνε.

Καὶ δίπλα σ' αὐτὴ τὴν ἀμεση καταλήστεψη βαδίζει ἀπὸ κοντὰ ἡ ἐπιστημονικὰ ὀργανωμένη ληστεία. Σ' ὅλες τὶς ἑλληνικὲς ἐμπορικὲς, βιομηχανικὲς καὶ τραπεζικὲς ἐπιχειρήσεις μπαίνουνε μὲ τὸ «ἔτσι θέλω», καὶ ἀρπάζουν τὸ 51% ἀπὸ τὶς μετοχὲς, ὑποδουλώνοντας ἔτσι μὲ μιᾶς γιὰ αἰῶνα τὸν ἅπαντα—ὅπως νομίζουν—τὴν ἐργασία τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ. Στὴν ἀρχὴ θέλανε νὰ μᾶς ξεγελάσουνε μὲ τὰ τυπωμένα χαρτιά τους τὰ μάρκα καὶ τὶς λιρέττες τῆς κατοχῆς, πὼς τάχα μᾶς πλερώνουνε ὅ,τι ἀγοράζουνε. Ἐνῶ ἀπλούστατα τὸ κλέβανε: Γιατὶ τὸ χαρτὶ αὐτὸ δὲν εἶχε καμμιάν ἀξία ἀνταλλαχτικὴ μέσα στὴ Γερμανία καὶ τὴν Ἰταλία, δηλαδή μᾶς ἔπαιρναν τὰ δικά μας πράγματα χωρὶς νὰ ὑποχρεώνονται νὰ μᾶς δώσουνε τίποτα δικό τους, μᾶς ἐπλήρωναν μὲ φρέσκο ἀέρα.

Μὰ ὕστερα ἀνακαλύψανε πὼς εἶναι κόπος περιττὸς καὶ ἔξοδο περιττὸ νὰ τυπώνουνε καὶ μάρκα καὶ λιρέττες. Καλλίτερα νὰ τυπώνει χαρτὶ ἡ «Ἑλληνικὴ Κυβέρνηση» καὶ νὰ κάνει αὐτὴ τὰ ἔξοδα, κι' ἔτσι νὰ μᾶς κλέβουν ὅλα μας τ' ἀγαθὰ μὲ δικά μας λεφτά. Καὶ τὰ ἔξοδα αὐτὰ τοῦ στρατοῦ τῆς κατοχῆς ἔγιναν τόσο πολλὰ καὶ ἀμέτρητα, ποὺ κανένα τυπογραφεῖο δὲν προφταίνει νὰ τυπώνει «χιλιάρικα». Ὄταν ἡ Γερμανία ὕστερα ἀπὸ τὸν πρῶτο παγκόσμιον πόλεμον καταδικάστηκε νὰ πληρώνει 2 δισεκατομμύρια μάρκα τὸ χρόνο συνολικὴ ἀποζημίωση γιὰ ὅλες τὶς τεράστιες ζημιὰς ποὺ εἶχε προξενήσει σ' ὅλο τὸν κόσμον, ἔβγαλε φοβερὸς φω-

νές για τήν τρομερή ἀδικία τῆς «ληστρικῆς» συνθήκης τῶν Βερσαλλιῶν, καί δικαιολογεῖ καί τὸ σημερινὸ ἀκόμη πόλεμο ἐπειδὴ τότες ἐζήτησαν νὰ τὴν πνίξουν. Μὰ τί νὰ πεῖ λοιπὸν ἡ μικρὴ, φτωχὴ κι' ἐρημωμένη Ἑλλάδα, ποὺ δὲν ἔβλαψε κανένα, ποὺ κανενὸς τῆ χώρα δὲν πῆγε νὰ καταπατήσει, οὔτε κανενὸς νὰ πάρει τὰ ἀγαθὰ, ὅταν οἱ κατακτητὲς τῆς τῆς ἐρούφηξαν κι' ὅλας σ' ἓνα χρόνο μέσα **δυόμισι δισεκατομμύρια μάρκα** «γιὰ ἔξοδα στρατοῦ κατοχῆς»; Καί τῆς ζητᾶνε τώρα νὰ πλερώνει τὰ ἔξοδα τῆς γερμανικῆς ἐκστρατείας στὴν Ἀφρική, βάζοντάς τῆνε (ἄκουσον, ἄκουσον!!) νὰ «**δανείζει**» ἡ Ἑλλάδα **στὴ Γερμανία 20 — 30 δισεκατομμύρια δραχμὲς τὸ μῆνα!** Καί τώρα δὲν τρέφουμε μόνο τὰ στρατεύματα κατοχῆς, δὲν πληρώνουμε μόνο τὰ γλέντια τους, τὰ μεθύσια τους, τὰ ὄργια τους μὲ τὰ κορίτσια μας καί μὲ τίς ἀδερφές μας, ὅλη τὴν ἀφάνταστη σπατάλη τους σὲ ἔργα, σὲ μεταφορές, σὲ χτίρια ἀχρηστὰ γιὰ μᾶς, σὲ ἀεροδρόμια, σὲ φρούρια, ποὺ χτίζουν ἀπάνω στὴ χώρα μας, **παρὰ ταῖζουμε ἑμεῖς καί τὸ στρατὸ τοῦ Ρόμμελ**, γιὰ νὰ ὑποβοηθήσουμε νὰ ἐγκαθιδρυθεῖ ἡ «**νέα τάξη**» καί στὴν Ἀφρική. Ἡ «**νέα τάξη**» τῶν γκάγκστερς!

Ἔτσι κατάντησαν νὰ πεθαίνουν ἑκατοντάδες καί χιλιάδες ἄνθρωποι ἀπὸ τὴν πείνα, καταντήσαμε νὰ δρασκελάμε κουφάρια στοὺς δρόμους, νὰ θάφουμε τοὺς νεκροὺς μας σωριασμένους μέσα στὰ κάρρα τῶν σκουπιδιῶν μας. Ἔτσι καταντήσαμε ὅλοι σκελετοὶ καί τὰ παιδιὰ μας ἀτροφικὰ μὲ καλαμένια ποδαράκια καί μάτια σβυσμένα. Ἔτσι φυτεύεται στὰ στήθια μας ἡ **φυματίωση**, κι' ἡ ἀτροφία, κι' ὁ ἐκφυλισμός.

Κι' ὅταν ὁ λαὸς ποὺ κατὰχτησε τὴ λευτεριά του σὲ πολύχρονους ἀγῶνες μὲ τὸ αἷμα του, **τολμήσει νὰ διαμαρτυρηθεῖ**, νὰ ζητήσῃ τὸ δίκιο του, νὰ διεκδικήσῃ τὸ στοιχειῶδες δικαίωμά του στὴ ζωὴ, στὴν τιμὴ, στὴν

περιουσία του, τὸν σωριάζουνε στὶς φυλακὲς καὶ στὰ στρατόπεδα συγκέντρωσης, τὸν ξεσπιτώνουνε, τοῦ καΐνε τὰ χωριά, τοῦ σκοτώνουνε τὰ παιδιά του καὶ τουφεκίζουνε ἀθώους ὁμήρους γιὰ νὰ πνίξουνε τὴ διαμαρτυρία τοῦ λαοῦ.

Ἡ πιὸ ἀναντρη, ἡ πιὸ συχαμερὴ τυραννία ποὺ παρουσιάστηκε ποτὲς ἀπάνω στὴ γῆ. Ἀληθινὰ «νέα τάξη» στὸν κόσμο. Ξαναγύρισμα στὴν πρωτόγονη βαρβαρότητα, κατάργηση κάθε νόμου, κάθε ἠθικῆς, κάθε δικίου. **Ὁ νόμος τῆς Ζούγκλας ἀπάνω στὴν Εὐρώπη!** Αὐτὴ εἶναι ἡ νέα Εὐρωπαϊκὴ τάξη.

2. ΟΙ ΠΡΟΔΟΤΕΣ ΚΑΙ ΤΑ ΤΣΑΚΑΛΙΑ

Μὰ δὲν εἶναι μόνο τὸ αἷμα ποὺ χύνεται, οἱ ὑλικὲς καίταστροφές, ἡ σωματικὴ ἐξαθλίωση τοῦ λαοῦ, ποὺ φέρνει ἐτούτῃ ἡ μαύρη τυραννία μαζί της. Περισσότερο ἀκόμα καὶ βαθύτερα καὶ σκληρότερα χτυπάει τὸ λαὸ ἡ ἠθικὴ ἐξαθλίωση, ποὺ παρουσιάζουν ὠρισμένα κοινωνικὰ στρώματα καὶ ὠρισμένα ἄτομα.

Ὅταν ὁ Χίτλερ ἐπροετοίμαζε στὰ κρυφὰ τὰ ἐγκληματικὰ του σχέδια γιὰ τὴν ὑποδούλωση τῶν Εὐρωπαϊκῶν λαῶν, συζητώντας κάποιαν ἡμέρα μ' ἓνα φίλο του ποὺ τὸν ἐρωτοῦσε μὲ ποιὸν τρόπο θὰ νικήσει τὴν ἐσωτερικὴ ἀντίσταση τῶν λαῶν καὶ θὰ τὴν παραλύσει, εἶπε μὲ τὴ συνειθισμένη του ξετσιπωσιά: «**Σὲ κάθε τόπο θὰ βρεθοῦνε κάμποσα φιλόδοξα καὶ ιδιοτελῆ καθάρματα, ποὺ θὰ ἐξυπηρετήσουν πρόθυμα τοὺς σκοπούς μου, γιὰτὶ αὐτὸ θὰ εἶναι ὁ μόνος τρόπος γιὰ νὰ ἀναδειχτοῦν καὶ νὰ πλουτίσουνε στὴ χώρα τους**». Καὶ ἡ πρόβλεψή του αὐτὴ ἐπραγματοποιήθηκε δυστυχῶς. Γιὰτὶ σ' ὅλες τὶς χῶρες βρέθηκαν οἱ διάφοροι Λαβάλ καὶ Κουίτλιγκ γιὰ νὰ προδώσουνε τὸν τόπο τους. Ἔτσι καὶ στὴ δική μας χώρα

ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμή ἔτρεξαν κοντὰ στοὺς καταχτητὲς τὰ φιλόδοξα καὶ ἰδιοτελεῖ καθάρματα.

Ἐτρεξαν πρῶτα - πρῶτα οἱ Τσολάκογλοι, οἱ Μπάκοι, οἱ Γκοτζαμάνηδες, οἱ Καραμάνοι, στρατηγοὶ ἀπάτριδες, πολιτικάντηδες, τυχοδιῶχτες. Μὲ τὴν πρόφαση νὰ περισώσουνε τάχα κάτι ἀπὸ τὴν καταστροφή, μὰ στὴν πραγματικότητα γιὰ νὰ ἐξασφαλίσουν ἀξιώματα, πρωτοκαθεδρίες, φαγοπότια, ρεμουῦλες γιὰ τὸν ἑαυτό τους, τοὺς συγγενεῖς τους καὶ τοὺς φίλους τους, ἐδέχθησαν νὰ κυλιοῦνται καθημερινὰ στὴ λάσπη τῆς προδοσιᾶς, νὰ κοφομεσιάζονται, νὰ ὑποβοηθοῦνε τὴ λεηλασία καὶ τὴν ἐρήμωση τῆς χώρας τους καὶ νὰ δίνουνε πρόσχημα νομιμότητος σ' ὅλα τὰ ἄτιμα κακουργήματα τῶν κατακτητῶν, νὰ τὰ κρύβουν ἀπὸ τὸ λαὸ καὶ νὰ παρουσιάζουν καὶ τὸν ἴδιο τὸ λαὸ πῶς ἀποδέχεται, πῶς ἐγκρίνει, πῶς εἶναι τάχα ἐνθουσιασμένος ἀπὸ τὴν ἐκμηδένισή του καὶ ἀπὸ τὴ σκλαβιά του. Ἐνας ὑπουργὸς εἶχε κάποτε τὴν ἀναισχυντία νὰ πεῖ σὲ φίλους του ποὺ τὸν ρωτήσανε πῶς μένει στὴν κυβέρνηση ἀφοῦ ὁ λαὸς πεθαίνει στοὺς δρόμους ἀπὸ τὴν πείνα: «Ἐγὼ ἔχω τὸ αὐτοκίνητό μου. Καλὰ τρώγω καὶ πίνω. Ὁ λαὸς, ποὺ ἤθελε πόλεμο, ἄς βγάλει τώρα τὰ μάτια του».

Αὐτὰ λοιπὸν τὰ φιλόδοξα καὶ ἰδιοτελεῖ καθάρματα κρύβουν ἀπὸ τὸ λαὸ ὅλα τὰ ἐγκλήματα τῶν κατακτητῶν, τοὺς παρουσιάζουν γιὰ εὐεργέτες τοῦ λαοῦ, τοὺς καῖνε λιβανωτό, γιὰτὶ τάχα μᾶς ἔστειλαν δέκα κουτιά γάλα, τὴ στιγμή ποὺ μᾶς ἀπογυμνώνουν ἀπὸ ὅλα μας τὰ ἀγαθὰ. Αὐτοὶ κρύβουν ἀπὸ τὸ λαὸ πῶς ἡ Μακεδονία καὶ ἡ Θράκη κατακυρώθηκαν στοὺς Βουλγάρους φασίστες καὶ ρημάζεται ἀπ' αὐτούς, πῶς τὴν Ἡπειρο τὴν προορίζουν γιὰ τὴν Ἰταλικὴ Ἀλβανία, πῶς τὰ Ἐφτάνησα καὶ τὶς Κυκλάδες τὶς προσαρτήσανε κιόλας οἱ Ἴταλοί. Αὐτοὶ κρύβουν ἀπ' τὸ

λαὸ τὶς σφαγές, τὶς λεηλασίες, τὴν πυρπόληση τῶν χωριῶν, τὶς χιλιάδες τοὺς φόνους, τὶς φυλακίσεις, τὶς ἐξορίες, τοὺς σκοτωμοὺς τῶν ὁμήρων. Αὐτοὶ συγκεντρώνουν καὶ δεσμεύουν τὰ προϊόντα μας γιὰ νὰ τὰ βρίσκουν ἔτοιμα νὰ τὰ λεηλατοῦν οἱ ξένοι, αὐτοὶ κρύβουν ἀπὸ τὸ λαὸ τὰ δισεκατομμύρια ποὺ μᾶς παίρνουνε κάθε μῆνα οἱ γκάγκστερς ἐκμηδενίζοντας τὶς δραχμές μας. Αὐτοὶ κρύβουν ἀπὸ τὸ λαὸ πὺς ἐμεῖς χρηματοδοτοῦμε καὶ τροφοδοτοῦμε τὴν ἐκστρατεία τῆς Λιβύης. Αὐτοὶ ἐτοιμάζονται νὰ μᾶς ἐπιστρατέψουνε κιόλας, νὰ μᾶς βάλουνε νὰ σκάβουμε δρόμους στὸ ἀνατολικὸ μέτωπο ἢ κάπου ἄλλοῦ καὶ νὰ στείλουνε τὰ παιδιὰ μας νὰ πεθάνουνε στὶς παγωμένες ρούσσικες στέππες, πολεμώντας κατὰ τῶν ἀπελευθερωτῶν μας.

Γύρω ἀπὸ αὐτὰ τὰ φιλόδοξα καὶ ἰδιοτελεῖ «καθάρματα» — τὸν τίτλο τὸν τιμητικὸ τοὺς τὸν ἔδωκε βλέπετε ὁ ἴδιος ὁ πατρωνάς τους — ὀργιάζουνε πάνω στὸ πτώμα τῆς δυστυχισμένης Ἑλλάδος, ρουσφετολογοῦν, ἐπιδιώκουν ἀξιώματα, θέσεις καὶ πηγές πλουτισμοῦ ἕνα πλῆθος ἀπὸ ἄλλα καθάρματα. Πρῶτα-πρῶτα οἱ «Γερμανόφιλοι», οἱ «Ἰταλόφιλοι» οἱ «ἐκ πεποιθήσεως φασισταὶ καὶ ἐθνικοσοσιαλισταί», οἱ Γιοκαρίνηδες, οἱ Βλαβιανοὶ καὶ οἱ Παμπουκάδες καὶ οἱ Λοτίτσηδες καὶ οἱ Τραυλοὶ, ποὺ ἅμα τοὺς πεῖς νὰ πᾶνε, λοιπόν, οἱ ἴδιο ὡς ἐθελοντὲς στὸ ρούσσικο μέτωπο γιὰ νὰ πολεμήσουνε γιὰ «τὰς πεποιθήσεις των» παθαίνουν ἀγιάτρευτη μουγκαμάρα. Καὶ γύρω ἀπὸ τοὺς ἀρχιπροδότες Τσολάκογλους ἔχουνε συγκροτήσει τὶς συμμορίες τους τὰ «τσακάλια», ὅλοι οἱ ἀσυνείδητοι μεγαλοκαρχαρίες τῶν θολῶν νερῶν, οἱ σπεκουλάντηδες, οἱ μεγαλοεπιχειρηματίες, οἱ ἐργολάβοι, οἱ μεσάζοντες, οἱ «οἰκονομικῶς συνεργαζόμενοι μετὰ τῶν ἀρχῶν κατοχῆς». Τὰ διακόσια δισεκατομμύρια δραχμές ποὺ κυκλοφοροῦν αὐτὴ τὴ στιγμὴ στὴν Ἑλλάδα, δὲν ἐβγῆκαν ὄξω ἀπὸ τὸν τόπο μας. Εἰ-

και ἔδω μέσα. Ποιὸς τὰ ἔχει; Ποῦ πῆγαν; Μὰ ἀπὸ τὰ χέρια αὐτῶν πέρασαν. Μετατράπηκαν σὲ πολυκατοικίες, τὲ πλούσια χτήματα, σὲ βίλλες, σὲ διαμαντικά, σὲ μπριλλάντια, σὲ χρυσὲς λίρες, σὲ ἔπιπλα, σὲ μπιμπελό, σὲ γουναρικά, σὲ χαλιὰ πού σωριάζονται στὰ σπίτια τους. Ὅ,τι πουλάει ὁ καθένας ἀπὸ μᾶς γιὰ νὰ φτωχοζήσει, τὸ ρολοῖ του, τὸ χαλί του, τὴ βέρα του, τὸ κόσμημα τῆς γυναίκας του, τὴν εἰκόνα, ὅλα πέρασαν στὰ χέρια τῶν τσακαλιῶν. Αὐτοὶ κάνουν ὅλες τὶς μεγάλες βρώμικες ἐπιχειρήσεις σὲ συνεργασία μὲ ὑπουργοὺς καὶ μὲ ξένους. Αὐτοὶ εἶναι οἱ πραγματικοὶ δημιουργοὶ τῆς μαύρης ἀγορᾶς καὶ ὄχι ὁ φτωχὸς μεταπωλητὴς, πού προσπαθεῖ νὰ ζήσει τὴν οἰκογένειά του πουλώνοντας πέντε ὀκάδες τομάτες ἢ τρεῖς ὀκάδες μαρίδα. Καὶ ὅμως, ἡ κυβέρνησις κυνηγᾷ ἐτούτους ἔδω τοὺς φτωχοὺς βιοπαλαιστὲς, καὶ κανένα, μὰ κανένα «τσακάλι» δὲν ἐτόλμησε νὰ θίξει. Μὰ πῶς νὰ τὸ θίξει; Εἶναι κοινοὶ συμμορίτες μαζί τους καὶ τρῶνε κάθε μέρα στὰ πλούσια τραπέζια τους. Οἱ προδότες καὶ τὰ τσακάλια ἄνοιξαν τὸ δρόμο στὴν ἠθικὴ ἐξαχρείωσις. Καὶ ξεφύτρωσαν ἔτσι ὅλα τὰ συχαμερὰ καὶ βρωμερὰ σκουλήκια τῆς ἠθικῆς ἐξαχρείωσις: οἱ φραγκολεβαντῖνοι καὶ οἱ ντόπιοι χαφιέδες καὶ καταδότες πού ἐπλημμύρισαν τὰ γραφεῖα τῆς Γκεσταπό καὶ τῶν καραμπινιέρων μὲ καταγγελίες καὶ συκοφαντίες ἐναντίον πλήθους κόσμου. Αὐτοὶ ἄνοιξαν τὸ δρόμο τῆς ἄτιμης προδοσιᾶς πού λυμαίνεται κάθε πολιτεία καὶ κάθε χωριὸ τῆς Ἑλλάδος. Τὰ ἐγκληματικὰ χέρια τῶν ξένων τὰ ὀδηγοῦν ἄτιμοι χαφιέδες καὶ προδότες γιὰ νὰ βρίσκουνε παντοῦ καὶ νὰ χτυπᾶνε κάθε Ἕλληνα πατριώτη, γιὰ νὰ ἐκβιάζουνε, γιὰ νὰ βασανίζουνε καὶ νὰ ἐξορίζουνε, νὰ σκοτώνουνε. Αὐτοὶ οἱ ἄτιμοι χαφιέδες καὶ προδότες ἔδωκαν τὸ παράδειγμα τῆς «συνεργασίας» τῶν ἑλληνικῶν σωμάτων ἀσφαλείας μὲ τὴ Γκεσταπό καὶ τοὺς καραμπινιέρους.

Καὶ τέλος, αὐτοὶ ἀνοίξαν τὸ δρόμο γιὰ τὴν ἐκπόρνεψή τῶν γυναικῶν, ποῦ πῆρε τέτοια καταπληχτικὴ καὶ ἀναπάντεχη ἔχταση στὸν τόπο μας. Ποῦ εἶναι τὰ «πατροπαράδοτα ἑλληνικὰ ἦθη καὶ ἔθιμα»; Σὲ πολιτεῖες καὶ χωριὰ τριγυρνᾶν οἱ ξένοι στρατιῶτες ἀγκαλιασμένοι μὲ τὶς γυναῖκες μας, τὶς κόρες μας, τὶς ἀδερφάδες μας. Ἀπὸ τὰ μεγαλόσπιτα ποῦ χορεύουν καὶ πίνουν σαμπάνιες καὶ ὀργιάζουν οἱ μεταξοφορεμένες κυράδες μὲ ξένους ἀξιωματικούς, ὡς τὰ χωρικὰ σπίτια ποῦ μπαινοβγαίνουνε φανερὰ οἱ ξένοι ἀγαπητικοί. Μπροστὰ στὰ μάτια μας εἶναι ἀκόμη οἱ ἀνάπηροι τοῦ πολέμου, μὲ κομμένα χέρια καὶ πόδια, οἱ τραυματίες, οἱ σακάτηδες. Ἀκόμα δὲν ἔβγαλαν τὰ μαῦρα οἱ χῆρες καὶ τὰ ὄρφανὰ τοῦ πολέμου. Κι' οἱ φονιάδες τους γυρίζουν ἀγκαλιὰ μὲ τὶς γυναῖκες μας καὶ τὶς ἀδερφές μας.

Καὶ ἔτσι ἐγέμισαν οἱ πολιτεῖες καὶ τὰ χωριὰ μας ἀπὸ ἀρρώστειες ἀφροδίσιες. Ἐτσι δώδεκα χρονῶν κορίτσια εἶναι γιομάτα σύφιλη. Καὶ κοντὰ σὲ ὅλες τὶς ἄλλες πληγὲς τοῦ ἐκφυλισμοῦ μπαίνει ἀκόμα καὶ τούτη ἐδῶ, ὁ ἐκφυλισμὸς ἀπὸ τὴ σύφιλη!

Καὶ ὅλ' αὐτὰ τὰ βλέπουν οἱ προδότες καὶ τὰ τσακάλια μὲ ἡσυχὴ συνείδηση καὶ χαρούμενο μάτι καὶ τὸ λένε κιόλας φανερά. «Ἄς βαστάξει ὅσο μπορεῖ ἐτοῦτο τὸ πανηγύρι. Ἐμεῖς πλουτίζουμε, ἐμεῖς καλοπερνᾶμε. Εὐλογημένη ἡ νέα τάξη τῶν πραγμάτων». «Εὐλογημένη ἡ νέα τάξη τῶν πραγμάτων», εἶχε τὴν ἀναισχυντία νὰ τὸ πεῖ αὐτὸ ὁ Τσολάκογλου στὴ Θεσσαλία καὶ στὴν Κρήτη, ἀνάμεσα στὰ καπνισμένα ἐρείπια ἀπὸ χωριὰ καὶ πολιτεῖες, ἀνάμεσα στὰ κουφάρια τῶν χιλιάδων ἀδικοσκοτωμένων, ἀνάμεσα στοὺς ἀποσκελετωμένους ἀπὸ τὴν πεῖνα πολῖτες. Μὰ τὰ εἶπε ὠχυρωμένος πίσω ἀπὸ τὶς γερμανικὲς ξιφολόγχες καὶ τὰ πολυβόλα.

Νὰ ἰδοῦμε τί θὰ πεῖ κι' αὐτὸς κι' ὅλοι οἱ προδότες καὶ τὰ τσακάλια, ὅταν οἱ ξιφολόγχες τῶν ξένων καὶ

τὰ πολυβόλα τους καὶ τὰ ἀεροπλάνα τους δὲν θὰ εἶναι πιά στὸν τόπο μας. Γι' αὐτὸ, λοιπόν, καὶ τοῦτοι ὅλοι εὐχονται νὰ μείνουνε πάντα ἐδῶ. Ἡ σκλαβιά νὰ γίνεῖ τὸ μόνιμο καθεστῶς τῆς Ἑλληνικῆς γῆς.

3. Η ΑΓΩΝΙΑ ΕΝΟΣ ΛΑΟΥ

Ἀπέναντι σ' αὐτὴ τὴ φοβερὴ συμφορὰ, τὴν ἄγρια μπόρα ποὺ ξέσπασε πάνω στὴ χώρα μας καὶ καταβασανίζει τὸ λαό μας, ποιά εἶναι ἡ στάση τοῦ λαοῦ; Πῶς ἀντιμετωπίζει ὁ λαὸς τὰ χτυπήματα ποὺ ἀναταράζουν ὅλη του τὴ ζωὴ; Ἀπὸ τὴ μιὰ μεριά τὰ χτυπήματα τῆς τυραννίας τῶν ξένων κατακτητῶν, τὴν ἀρπαγὴ τοῦ ψωμοῦ του, τὴν ὀλόπλευρη στέρηση τῶν μέσων τῆς ζωῆς του, τὴν ἀβεβαιότητα, τὴ μαύρη ἔγνοια ποὺ τὸν κατατρώγει τὴν πᾶσαν ἡμέρα, τὸ θάνατο ποὺ τὸν τριγυρίζει μὲ χίλιες μορφές τὴν κάθε στιγμή; Καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριά τὰ χτυπήματα τῆς προδοσίας, τὴν ἄγρια καὶ ἀχόρταγη μανία τῆς κερδοσκοπίας, τὴν αἰσχρὴ συνομοσία τῶν ἐκμεταλλευτῶν τῆς δυστυχίας του;

Ἀπὸ τὴ μιὰ στιγμή στὴν ἄλλη, ὅλα τὰ στρώματα τοῦ λαοῦ μας εἶδανε νὰ ἀναποδογυρίζεται καὶ νὰ γκρεμίζεται γύρω τους τὸ οἰκοδόμημα τῆς ζωῆς τους. Ὁ ἐργάτης ἔχασε τὴ δουλειά του, βρέθηκε στὸ δρόμο ἀπένταρος. Μὰ καὶ ὅποιος εἶχε δουλειά, τὸ μεροκάματο του ἔγινε μὲ μιᾶς μηδενικὸ τῶν μηδενικῶν. "Ὅ,τι κέρδιζε ὅλο τὸ μῆνα δὲν τοῦ ἔφτανε πιά γιὰ νὰ ζήσει οὔτε μιὰν ἡμέρα. "Ἄν, πρωτῆτερα, μποροῦσε νὰ τρώει αὐτὸς καὶ τὰ παιδιὰ του ἓνα κομμάτι ψωμί, λίγες ἐλιές, λίγα χορταρικά, τώρα χάθηκε καὶ τὸ ψωμί καὶ ἡ ἐλιά καὶ τὸ χόρτο. Τὸ σκληρὸ μονοπάτι ποὺ βιάδιζε πάντα, ἔγινε τώρα ὁ δρόμος τοῦ μαρτυρίου, ποὺ ὠδηγοῦσε κι' αὐτὸν καὶ τὴ γυναῖκα του καὶ τὰ παιδιὰ του κατευθεῖαν στὸ

νεκροταφείο. Στὴν ἴδια θέση βρέθησαν ὅλοι οἱ μισθωτοί. Ὁ ἰδιωτικὸς καὶ δημόσιος ὑπάλληλος, ὁ τραγικὸς αὐτὸς αἰώνιος ἀκροβάτης ἀνάμεσα στὴν πείνα καὶ στὴν κοινωνικὴ ἀξιοπρέπεια, ἔγρασε κάθε ἰσορροπία. Τὸ κρυφὸ μαρτύριό του ἔγινε τώρα πιά φανερό. Σιγὰ-σιγὰ ἀποσκελετώθηκε αὐτὸς καὶ ἡ φαμελιά του. Τὰ ροῦχα του κυλᾶν ἀπὸ πάνω του, τὸ πρόσωπό του ἐσοῦρωσε. Ὅλοι γέρασαν μὲ μιᾶς καὶ στὰ μάτια τους ζωγραφίστηκε ἡ μαύρη ἔγνοια καὶ ἡ ἀγωνία ἡ θανάσιμη. Ἡ διάσταση ἀνάμεσα στὸ εἰσόδημα καὶ στὰ πιὸ ἀπαραίτητα ἐξοδα τῆς ζωῆς ἔγινε τρομαχτικὴ. Ὅλος ὁ μισθὸς δὲ φτάνει γιὰ νὰ ἀγοράσει τὰ τρόφιμα δέκα ἡμερῶν, πέντε ἡμερῶν, τριῶν ἡμερῶν, μιᾶς ἡμέρας. Ὅλος ὁ μισθὸς ἑνὸς μηνὸς δὲ φτάνει γιὰ νὰ περάσει ἓνα ζευγάρι σόλες στὰ τρύπια παπούτσια του! Καὶ γιὰ τὸ μισθωτό, λοιπόν, ἀνοιξε πλατῶς ὁ δρόμος τοῦ νεκροταφείου, ἡ μαύρη πύλη τοῦ θανάτου ἀπὸ μαρασμό, ποὺ καταπίνει τὰ παιδιὰ του, τοὺς γονιούς του, τὴ γυναῖκα του καὶ αὐτὸν τὸν ἴδιον. Οἱ συνταξιούχοι πολιτικοὶ καὶ στρατιωτικοὶ καὶ τὰ θύματα τῶν πολέμων ἔπαθαν χειρότερα. Οἱ μικροὶ καὶ μεσαῖοι εἰσοδηματίες καὶ ἄλλοι, γλυκὰ ἀποκοιμισμένοι ἀπάνω στὸ μαλακὸ προσκέφαλο τῆς ἐξασφαλισμένης ζωῆς, ξύπνησαν τραγικὰ μπροστὰ στὸ τρομαχτικὸ φάσμα τῆς πείνας.

Καὶ ὅλοι αὐτοί, ἐργάτες, ὑπάλληλοι, ἐπαγγελματίες, βιοτέχνες, εἰσοδηματίες, ποὺ ἀνοιξε μὲ μιᾶς βαθὺς ὁ λάκκος μπροστὰ τους, ἄρχισαν νὰ ξεπουλᾶνε ὅ,τι βρισκότανε σπίτι τους. Δαχτυλίδια, βέρες, ρολόγια, ἐπιπλά, χαλιά, τεντζερέδια, πιατικά, παπλώματα, κουβέρτες, ρουχισμός, πήρανε τὸ δρόμο τῆς ἀγορᾶς. Κάθε μικροοικονομία ἐξανεμίστηκε. Ὅ,τι κρυβότανε γιὰ στήριγμα τῶν γηρεκτειῶν, ἡ προῖκα τῶν κοριτσιῶν, τὸ κεντητὸ προσκέφαλο, τὰ νυφικὰ σεντόνια, ὅλα πήρανε τὸ δρόμο τῆς ἀγορᾶς. Τὰ καταπίνει κάθε μέρα ὁ σκο-

τεινός λάκκος και όμως τὸ τρομαχτικὸ φάσμα τῆς πείνας εἶναι ἐκεῖ μπροστά τους. Ἔ! ἡ ζωὴ εἶναι ἀβάσταχτη. Ἡ σκλαβιά ἐγινε ἀβάσταχτη. Ὁ θάνατος εἶναι μπροστά μας. Λοιπὸν τί περιμένουμε;

Τὰ ἴδια και χειρότερα γίνονται στὰ χωριά, μ' ὅλη τὴ φαινομενικὴ ὑπερτίμηση τῶν ἀγροτικῶν προϊόντων και τὸ φαινομενικὸ πλοῦτο ποὺ συσσωρεύεται στὶς κασσέλες μερικῶν ἀγροτῶν. Ἐδῶ βέβαια φάνηκε στὴν ἀρχὴ σὰ νὰ ἦρθε ἀναπάντεχα ὁ χρυσὸς αἰώνας. Οἱ χωριάτες εἶδανε μὲ μιᾶς νὰ τρέχουνε τὰ χιλιάρικα μέσα στὸ σπιτικό τους, νὰ μπαίνουν ἀπὸ τὶς πόρτες και τὰ παράθυρα τὰ λεφτά, και νὰ χρυσοπουλιέται τὸ σιτάρι τους, τὸ καλαμπόκι τους, τὸ λαχανικό τους, ἡ πατάτα τους, ἡ ἐλιά τους, τὸ κρασί τους, τὸ τυρί τους, τὸ γάλα τους. Πίστεψαν πὼς τώρα μποροῦνε κι' αὐτοὶ νὰ ξεχρεώσουνε τὰ χτήματά τους, ν' ἀγοράσουνε κι' ἄλλα χτήματα, ν' ἀγοράσουνε σπίτια στὶς πολιτεῖες, ν' ἀγοράσουνε χρυσαφικά και διαμαντικά, μεταξωτὲς κάλτσες στὶς τσοῦπρες τους, ἀκόμα και πιάννα νὰ κουβαλοῦνε στὸ χωριό. Σιγὰ-σιγὰ ὅμως ἄρχισαν νὰ βλέπουν νὰ λυώνει μπροστὰ στὰ μάτια τους ὁ θησαυρός. Γιὰ ἓνα ζευγάρι ἄρβυλα ἢ τσαρούχια, χρειάζονταν τώρα σωρὸ τὰ χιλιάρικα, τὰ ζῶα τους ἄρχισαν νὰ ψοφᾶνε μὴ ἔχοντας τροφή, τοὺς ἄρπαξαν οἱ ξένοι σταυρωτῆδες τὰ πουλερικά τους και τὰ πρόβατά τους. Δὲν ἔχουνε γάλα, δὲν ἔχουνε αὐγὸ νὰ φᾶνε. Καὶ ἦρθε τὸ κράτος νὰ τοὺς πάρει και τὰ γεννήματα μὲ τὴ βοήθεια τῶν караμπινιέρων. Στὸ τέλος στερήθηκαν και τὸ ψωμί. Δεκάδες πεθαίνουν οἱ φτωχοὶ χωριάτες ἀπὸ πείνα, γυμνοὶ και ξυπόλητοι περπατᾶνε. Καὶ στὸ τέλος τέλος, και κείνοι ποὺ ἔχουνε σωριασμένα τὰ χιλιάρικα στὶς κασσέλες τους θὰ ἰδοῦνε πὼς δὲ θὰ μποροῦνε οὔτε στὸν τοῖχο νὰ τὰ κολλήσουνε γιὰ ταπετσαρία γιατί θὰ τοὺς λείπει ἡ κόλλα. Εἶναι κοινὴ ἡ συμφορὰ γιὰ ὅλους κι' ἄς

μὴ μᾶς ξεγελάει ὁ Νιαγάρας τοῦ χαρτιοῦ. Τὰ πραγμα-
τικὰ ἀγαθὰ, τὰ προϊόντα μας, ὅ,τι ἔχουμε ὑλικὸ ἀγαθό,
αὐτὸ ἐξατμίζεται, φεύγει, πάει στὰ ξένα χέρια καὶ σὲ
ξένες κοιλιές. Φτωχοί, πάμφτωχοι πρόκειται νὰ γίνουμε
ὅλοι, γιατί καὶ τὰ σπίτια μας καὶ στίς πολιτεῖες καὶ
στὰ χωριά, καὶ τὰ χωράφια μας, κι' οἱ πέτρες ἀκόμα
πρόκειται σὲ λίγο νὰ βρεθοῦν σὲ ξένα χέρια. Ξένοι
ἀφεντάδες πρόκειται νὰ πάρουν ὅλα τὰ ἀγαθὰ μας, καὶ
μεῖς, σκλάβοι, ἀλευτέρωτοι, εἴλωτες, δοῦλοι, γυμνοὶ καὶ
ξυπόλητοι καὶ κουρελῆδες καὶ πεινασμένοι πρόκειται
νὰ χύνουμε τὸν ἰδρώτα μας πάνω σὲ τούτη τὴ γῆ,
γιὰ νὰ παχαίνουμε τοὺς ξένους ἀφεντάδες καὶ νὰ πε-
θαίνουμε χίλιους θανάτους κάθε μέρα. Ἡ μοῖρα ποὺ
φυλάνε γιὰ μᾶς οἱ ξένοι καταχτητὲς εἶναι ἡ μοῖρα τῶν
μαύρων τῆς Ἀφρικῆς, τῶν κούληδων καὶ τῶν Κινέζων
κούρελῆδων ποὺ ψοφᾶνε σὰν τίς μύγες στίς πολιτεῖες
καὶ στὰ χωριά.

Καὶ κανένας μας ἀληθινὰ δὲν ξεγελιέται. Ἀπέναντι
σ' αὐτὴ τὴ μαύρη δυστυχία, ποὺ μᾶς ἔρριξαν, καὶ ποὺ
ὁ μόνος σκοπὸς τους εἶναι νὰ τὴν μονιμοποιήσουν, μιὰ
καὶ μόνη εἶναι ἡ ψυχικὴ στάση τοῦ λαοῦ μας ἀπ' ἄκρη
σ' ἄκρη, ἐξὸν ἀπὸ τοὺς προδότες καὶ τὰ τσακάλια. Μῖ-
σος ἄγριο κι' ἄρνηση ἀπόλυτη!

Οἱ ξένοι καταχτητὲς καὶ οἱ ντόπιοι αἱματορουφη-
χτάδες ἓνα σκοπὸ ἔχουνε: Νὰ μᾶς λυγίσουνε τίς ψυχές
κάτω ἀπὸ τὰ χτυπήματα τῆς συμφορᾶς, νὰ σπάσουνε
τὰ ζωτικὰ νεῦρα τῆς ζωῆς μας, νὰ τσακίσουνε τὴν ψυ-
χικὴ μας ἀντίσταση, νὰ μᾶς κάνουνε νὰ δεχτοῦμε τὴ
μαύρη μοῖρα ποὺ μᾶς ἐτοιμάζουνε, νὰ μᾶς ρίξουνε στὴν
ἀπελπισία καὶ στὴ μοιρολατρεία.

Μὰ ὁ λαὸς αὐτὸς μὲ τὴν τρισχιλιόχρονη ἱστορία,
ποὺ πέρασε μέσα σὲ τόσες συμφορὲς χωρὶς νὰ χάσει
ποτὲ τὴν ἐλπίδα καὶ τὴ δύναμη τῆς ἄρνησης ἀπέναντι
σὲ κάθε καταχτητὴ, δὲ θὰ λυγίσει καὶ τώρα καὶ δὲ θὰ

ἀπελπιστεί. Καί τώρα δλόφυχα ἐνωμένως θά ριζώσει
στό χῶμα τὸ ἐλληνικὸ καὶ στήν ἱστορίαν τὴν ἐλληνικήν,
καὶ μὲ ἀτσαλωμένη τὴν ψυχὴν θά ἀντιτάξει στοὺς τυ-
ράννους τὸ «ὄχι», τὸ «ὄχι» τὸ ὀριστικὸ καὶ ἀμετά-
κλητο. Καὶ αὐτὸ πραγματικὰ κάνει.

Δὲν τὸν ἐλύγισεν ἡ συμφορὰ καὶ ἡ παραζάλη, καὶ
τώρα συγκεντρώνει τὶς δυνάμεις του γιὰ νὰ τὸ πεί τὸ
«ὄχι» αὐτὸ τὸ μεγαλόφωνο καὶ νὰ τὸ στηρίξει μὲ ὅλα
τὰ κορμιά καὶ ὅλες τὶς ἀδάμαστες ψυχές. Ἀληθινὰ ὁ
φριχτότερος ἐχθρὸς μας τούτη τὴ στιγμή θά ἦταν ἡ
παθητικὴ ἀποδοχὴ τῆς μοίρας μας, θά ἦταν ἡ ἀπο-
καρδίωση, ἡ ἀπελπισία καὶ ἡ μοιρολατρεία.

Ἡ μοιρολατρεία μὲ τὶς δύο τῆς μορφές. Τὴ μιὰ
ποὺ λέει: «Ὅ,τι ἔγινε, ἔγινε. Εἴμαστε πολὺ ἀδύνατοι,
δὲ μπορούμε νὰ ἀντισταθοῦμε στὰ θεριά ποὺ μᾶς κα-
ταςπαράζουνε. Ἄς σκύψουμε τὸ κεφάλι, ἄς συμβιβα-
στοῦμε μὲ τὴ μοῖρα μας κι' ἔχει ὁ Θεός!» Ἄς παρα-
δοθοῦμε στὴ μεγαλοψυχία τῶν τυράννων μας». Εἶναι
ἡ φωνὴ τῆς προδοσίας ποὺ τὰ λέει αὐτά. Ἡ φωνὴ τοῦ
Τσολάκογλου καὶ τῶν καθαρμάτων σὰν κι' αὐτόν. Κά-
θε συμβιβασμός, κάθε ἀποδοχὴ τοῦ μοιραίου εἶναι
προδοσία. Ὁ λαὸς ποὺ τσακίζεται ἀπὸ τὴν ὑπέρτερη
βία γιὰ μιὰ στιγμή, δὲν εἶναι ἀκόμα σκλάβος. Σκλά-
βος γίνεται ἀπὸ τὴ στιγμή ποὺ ψυχικὰ δέχεται τὴ
σκλαβιά. Κι' αὐτὸ κοιτάζουνε νὰ πετύχουν οἱ ἐχθροί
μας μὲ τὴ φωνὴ τῶν προδοτῶν. Καὶ ἡ ἄλλη μορφή τῆς
μοιρολατρείας εἶναι τὸ ἴδιο ὀλέθρια ὅταν λέει: «Ἄς
σταυρώσουμε τὰ χέρια κι' ἄς περιμένουμε νὰ μᾶς ἐλευ-
θερώσουν ἄλλοι!» Γιατὶ καὶ τούτη ἡ μορφή τῆς μοι-
ρολατρείας εἶναι ἀποδοχὴ τῆς σκλαβιάς. Ὅποιος δέχε-
ται νὰ τοῦ χαρίσουν ἄλλοι τὴ λευτεριά του, αὐτὸς
ὁμολογεῖ κιόλας πὼς εἶναι σκλάβος καὶ τὸ πολὺ-πολὺ
πρόκειται ν' ἀλλάξει ἀφέντη. Ὁχι! κανένα εἶδος συμ-
βιβασμό, κανένα εἶδος μοιρολατρεία δὲν ἀποδέχεται ὁ

λαός ο ελληνικός. Και τὸ ἔδειξε κιόλας καὶ τὸ δείχνει
μέ τῇ διαγωγῇ του. Στὶς πολιτεῖες καὶ στὰ χωριά μας,
ἐξὸν ἀπὸ τοὺς λίγους προδότες καὶ τοὺς ἐκμεταλλευ-
τές, δὲν ὑπάρχει καμμιά σκλαβωμένη ψυχὴ. Ἀγωνί-
ζονται οἱ ἐργάτες καὶ οἱ μισθωτοὶ στὶς πολιτεῖες, ἀγω-
νίζεται ὁ ἀγρότης. Στὰ βουνὰ τῆς Ἑλλάδος ἀντηχεῖ
κιόλας ἡ γνώριμη φωνὴ τῆς λευτεριάς. Ἡ φωνὴ τῶν
καριοφιλιῶν τοῦ 21, ἡ φωνὴ τοῦ μάνλιχερ τοῦ 42.

Ὅχι! Δὲν ὑπάρχει συμβιβασμὸς καὶ μοιρολατρικὴ
ἀποδοχὴ τῆς σκλαβιάς. Ἕνας καὶ μόνος δρόμος ἀνοίγε-
ται μπροστά μας. Ὁ δρόμος τῆς ἐνεργητικῆς ἀντίστα-
σης, ὁ δρόμος τοῦ ἐθνικοαπελευθερωτικοῦ ἀγῶνα. Ἀντί-
σταση ἐνεργητικὴ. Παλλαϊκὸς ἀγῶνας γιὰ τὴν κατάκτη-
ση τὴν ὀριστικὴ καὶ τὴν κατοχύρωση τὴν ὀριστικὴ τῆς
λευτεριάς. Αὐτὴ εἶναι ἡ ἡρωϊκὴ διάθεση τοῦ ἐλληνικοῦ
λαοῦ μέσα στὴν ἀγωνία του. Ἡ ἀγωνία τοῦ ἐλληνικοῦ
λαοῦ, εἶναι ἡ ἀγωνία λαοῦ ποὺ θέλει νὰ ζήσει καὶ θὰ
ζήσει. Ποὺ θὰ παλαίψει ὅλος μαζὶ ἐνωμένος, ποὺ θὰ
παλαίψει καὶ θὰ νικήσει.

Γιατὶ τώρα, περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλη φορά, νοιώ-
θουμε ὅλοι ζωντανὴ μέσα μας τὴν ἐγερτήρια κραυγὴ
τοῦ Ρήγα τοῦ Φεραίου, ποὺ ἐμψύχωσε τοὺς προγόνους
μας τοῦ 21.

«Καλλίτερα μιᾶς ὥρας ἐλεύτερη ζωὴ
παρὰ σαράντα χρόνια σκλαβιά καὶ φυλακὴ!»

4. ΤΑ ΣΥΝΘΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΤΙΚΟΥ ΑΓΩΝΑ

Αὐτὴ λοιπὸν εἶναι ἡ ἀπάντηση τοῦ ἐλληνικοῦ λαοῦ
στὴν ξένη τυραννία καὶ στὴ ντόπια προδοσία. «Καλλί-
τερα μιᾶς ὥρας ἐλεύτερη ζωὴ»! Μ' αὐτὴν τὴν ἀπόφα-
ση ἀντικρύζει ὁ ἐλληνικὸς λαὸς τὰ χτυπήματα τῶν ξέ-
νων ἐθνικοφασιστῶν καὶ τῶν ντόπιων προδοτῶν. Ν' ἀγω-

νιστεί, νὰ παλαίψει, νὰ νικήσει, νὰ λυτρωθῆι, νὰ λυτρωθῆι ὀριστικὰ ἀπὸ κάθε ξένη καὶ ντόπια σκλαβιά.

Καὶ ἡ ἀπόφαση αὐτὴ ξεσπάει ἀπὸ χίλιες πλευρὲς. Καὶ ἀπὸ χίλιες πλευρὲς γίνεται προσπάθεια νὰ ριχτοῦνε συνθήματα γιὰ τὸν ἀγῶνα καὶ νὰ ὀργανωθοῦνε δυνάμεις γι' αὐτόν.

Μὰ ἓνας τέτοιος ἀγῶνας σκληρὸς καὶ δυνατός, ἓνας ἀγῶνας γιὰ ζωὴ ἢ θάνατο ἑνὸς λαοῦ, δὲ μπορεῖ νὰ διεξαχθῆι οὔτε μὲ πρόχειρα συνθήματα, οὔτε μὲ πρόχειρες, σκόρπιες, ἀσυννεόητες καὶ διασπαρμένες ὀργανώσεις.

Ὁ ἀγῶνας αὐτὸς βγαίνει μέσα ἀπὸ τὴ σημερινὴ ἀντικειμενικὴ πραγματικότητα καὶ ἀπὸ τὴ σημερινὴ ψυχικὴ διάθεση ὁλόκληρου τοῦ λαοῦ. Γιὰ νὰ πετύχει, πρέπει νὰ ἀνταποκρίνεται καὶ στὶς ἀνάγκες τῆς πραγματικότητας, καὶ στὴν ἀληθινὴ ψυχικὴ διάθεση τοῦ λαοῦ. Πρέπει νὰ ριζώσει βαθιὰ μέσα στὰ πράγματα, νὰ ριζώσει μέσα στὴ γῆ μας, ν' ἀγκαλιάσει τὴν ἀκατανίκητη λαχτάρα τοῦ λαοῦ γιὰ τὴ λευτεριά του. Γι' αὐτὸ εἶναι ἀνάγκη καὶ τὰ γνωρίσματά του καὶ οἱ σκοποὶ του καὶ τὰ συνθήματά του νὰ βγοῦν ἀπὸ μέσα ἀπὸ τὶς ἀνάγκες καὶ μέσα ἀπὸ τοὺς πόθους τοῦ λαοῦ, καὶ τότε μόνο θὰ ὀδηγηθοῦνε καὶ στὸ σωστὸ δρόμο γιὰ τὴν ὀργάνωσή του.

Ποιᾶ εἶναι λοιπὸν τὰ γνωρίσματα αὐτὰ τοῦ ἀγῶνα;

Ὁ σημερινὸς ἀγῶνας τοῦ λαοῦ μας στὸ περιεχόμενό του δὲ μπορεῖ νὰ εἶναι τίποτ' ἄλλο, παρὰ ἀπελευθερωτικὸς. Πρόκειται νὰ καταχτήσουμε τὴ λευτεριά μας, νὰ διώξουμε τοὺς ξένους ἐπιδρομεῖς ἀπὸ τὴ χώρα μας, νὰ ὑπερασπίσουμε τὰ δικαιώματά μας στὴ ζωὴ καὶ στὸν πολιτισμό. Πρόκειται ν' ἀνοίξουμε τὸ δρόμο γιὰ μιὰν ἐλεύθερη, πολιτισμένη κι' εὐτυχισμένη Ἑλλάδα. Αὐτὸς εἶναι ὁ πρῶτος, ὁ ὑπέρτατος, ὁ μόνος σκοπός, ποὺ μᾶς προβάλλεται σήμερα ἐπιταχτικὰ ὅσο ποτέ.

Στή μορφή του ό σημερινός άγώνας δέ μπορεί, πα-
ρά νά είναι παλλαϊκός, ν' άγκαλιάσει όλα τά στρώματα
του λαού, και τόν εργάτη, και τόν άστό, και τόν άγρό-
τη και τό διανοούμενο. Και μ' αύτή τήν έννοια τής
παλλαϊκότητας ό άγώνας αύτός χαρακτηρίζεται σαν
άγώνας έθνικός. Ό σημερινός, λοιπόν, άγώνας πού
βγαίνει από τά πράγματα και τήν ψυχική διάθεση
όλου του λαού, είναι άγώνας έθνικοαπελευθερωτικός,
και μόνο άν έτσι κατανοηθεί και όργανωθεί μπορεί νά
φέρει τό ποθητό αποτέλεσμα.

Μά ένας τέτοιος άγώνας, για νά διεξαχθεί αποτε-
λεσματικά δέ μπορεί νά είναι άκέφαλος ή πολυκέφα-
λος. Άσύνταχτα μπουλούκια, όσοδήποτε αποφασισμένα,
δέ μπορούν νά φέρουν αποτέλεσμα. Άσυννεόητες ομά-
δες, όσοδήποτε ήρωϊσμό κι' άν δείξουνε, είναι καταδικα-
σμένες στην καταστροφή.

Ένας τέτοιος έθνικοαπελευθερωτικός άγώνας, για
νά διεξαχτεί αποτελεσματικά έχει ανάγκη πριν απ' όλα,
και περισσότερο απ' όλα, από ένότητα. Ένότητα στους
σκοπούς, ένότητα στην όργάνωση και ένότητα στην
καθοδήγηση.

Αύτή είναι ή έπιταγή πού έρχεται μέσα από τά
πράγματα και μέσα από τή λαϊκή θέληση.

Μ' όλη τήν καλή τους πρόθεση οι διάφορες ομάδες
πού προθυμοποιούνται ν' αναλάβουν ένα μέρος του
άγώνα, θα φέρουν όλέθρια αποτελέσματα άν δέν κατα-
νοήσουνε τή βασική αύτή απαίτηση.

Πρώτα-πρώτα, λοιπόν, ένότητα στους σκοπούς.
Ποιοι μπορεί νά είναι σήμερα οι σκοποι ενός έθνικο-
απελευθερωτικού άγώνα :

α) Η καθημερινή πάλη για νά μήν τσακιστεί
ό λαός κάτω από τήν πείνα, τήν άρρώστεια και τίς
ύλικές στερήσεις. Όταν άφίσεις τό λαό νά πεθάνει
στους δρόμους, νά κουρελιαστεί ψυχικά και σωματικά,

καὶ λές ἔπειτα πῶς θὰ κάνεις «στὸν κατάλληλο καιρὸ» ἐθνικοαπελευθερωτικὸν ἀγῶνα, εἶσαι ἓνας συνειδητὸς ἀπατεώνας καὶ συνεργάτης τοῦ ἐχθροῦ. Γιατὶ εἶναι τὸ ἴδιο σὰ νὰ λές, πῶς θὰ βάλεις ἓνα κουφάρι νὰ πολεμήσει.

Ὁ ἐθνικοαπελευθερωτικὸς ἀγῶνας λοιπόν, ἀρχίζει, ἀπὸ τὴν καθημερινὴ πάλη γιὰ τὸ ψωμί, γιὰ τὰ συσσίτια, γιὰ τὰ μεροκάματα, γιὰ τὰ φάρμακα, ἐνάντια στὴν ἐξαθλίωση τοῦ λαοῦ καὶ τῆ λιμοκτονία του.

β) Ἡ καθημερινὴ ἀντίσταση, παθητικὴ καὶ ἐνεργητικὴ, ἐνάντια στὸν κατακτητὴ καὶ στὰ κοπέλια του. Ὁ φρονηματισμὸς τοῦ λαοῦ, ἡ καταπολέμηση κάθε συμβιβασμοῦ μὲ τὴ σκλαβιά.

γ) Ἡ καθημερινὴ προσπάθεια νὰ παραλύσουν οἱ δυνάμεις τοῦ κατακτητῆ, νὰ μὴν ἐξυπηρετοῦνται οἱ πολεμικοὶ σκοποὶ του μὲ τὴν ἐργασία τῆ δική μας καὶ μὲ τὰ ὑλικά τὰ δικά μας.

δ) Ἡ ἐνεργητικὴ ἀντίσταση στὴ βία, ἡ ἀπάντηση στὴ βία μὲ τὴ βία, ὁ ἐνοπλιος ἀγῶνας καὶ ἡ τελικὴ ἐνοπλι ἐξέγερση.

Πῶς μπορεῖ νὰ ὀνομαστεῖ ἐθνικοαπελευθερωτικὸς ἓνας ἀγῶνας ποὺ δὲν περιέχει ὅλους αὐτοὺς τοὺς σκοποὺς καὶ ποὺ μόνο ἔτσι μπορεῖ νὰ φέρει τὸ τελικὸ ἀποτέλεσμα, τὴν ἀπολύτρωση τῆς χώρας ἀπὸ τοὺς ξένους κατακτητὲς καὶ τὴν ἀνάχτηση τῆς λευτεριάς μας;

Μὰ ὁ ἀγῶνας δὲ μπορεῖ νὰ σταματήσῃ ὡς ἐδῶ. Δὲν ἀρκεῖ νὰ κατακτηθῆ ἡ λευτεριά, πρέπει καὶ νὰ στερεωθῆ καὶ νὰ κατοχυρωθῆ. Καὶ αὐτὸ δὲ μπορεῖ νὰ γίνῃ ἀλλοιῶς παρὰ ἂν ὁ λαὸς κρατήσῃ στὰ χέρια του τὴ λευτεριά του, καὶ ἐξασκεῖ τὰ κυριαρχικά του δικαιώματα ἀπεριόριστα καὶ στὸν καιρὸ τῆς εἰρήνης. Τώρα ποὺ ἔχασε ὁ λαὸς τὴ λευτεριά του, τώρα καταλαβαίνει τὴ σημασία ἔχει νὰ τὴν κρατήσῃ πάντα αὐτὸς στὰ χέρια του καὶ νὰ μὴ τὴν ἐμπιστεύεται σ' ἄλλους.

Αὐτὸ σημαίνει, πὼς μόλις διώξει ὁ λαὸς τοὺς ξένους κατακτητῆς :

α) Θὰ βγάλει κυβέρνησις ἀπὸ τὴν ἡγεσία τοῦ ἐθνικοαπελευθερωτικοῦ παλλαϊκοῦ ἀγῶνα, ἀπὸ τὰ κόμματα καὶ τὶς ὀμάδες πού θὰ τὸν ὀδηγήσουνε στὴν πάλῃ καὶ στὴ νίκη.

β) Πὼς θ' ἀποκατασταθοῦν ἀμέσως ὅλες οἱ λαϊκὲς ἐλευθερίες, ἐλευθερία τοῦ λόγου, τοῦ τύπου καὶ τῆς συγκέντρωσης, καὶ θὰ δοθεῖ γενικὴ ἀμνηστία.

γ) Πὼς ἀμέσως θὰ προκηρυχθοῦν ἐκλογὲς γιὰ Συντακτικὴ Ἐθνοσυνέλευσις, πού θὰ συντάξει τὸ λαοκρατικὸ πολίτευμα τῆς χώρας, σύμφωνα μὲ τὴν κυρίαρχη λαϊκὴ θέλησις. Τὸ δεύτερο αὐτὸ μέρος τοῦ ἐθνικοαπελευθερωτικοῦ ἀγῶνα εἶναι ἡ φυσικὴ συνέχεια καὶ ὀλοκλήρωσις τοῦ πρώτου. Ἡ ἀποκατάστασις καὶ κατοχύρωσις τῆς ἐσωτερικῆς λευτεριάς. Τὸ νὰ δέχεσαι τὸ πρῶτο μέρος καὶ νὰ μὴ δέχεσαι τὸ δεύτερο, σημαίνει πὼς ἐπιβουλεύεσαι τὴ λευτεριά τοῦ λαοῦ καὶ πὼς θέλεις νὰ διώξεις τὸν ξένο τύραννο γιὰ νὰ μπεῖς ἐσὺ στὴ θέση του. Αὐτοὶ εἶναι οἱ μόνοι πραγματικοὶ σκοποὶ ἐνὸς σημερινοῦ ἐθνικοαπελευθερωτικοῦ ἀγῶνα, ὅπως βγαίνουνε μέσα ἀπὸ τὶς ἀντικειμενικὲς συνθῆκες καὶ τὴν ἀληθινὴν θέλησις τοῦ λαοῦ.

Γύρω ἀπ' αὐτοὺς τοὺς σκοποὺς πρέπει νὰ ἐνωθοῦν ὅλοι, ὅσοι πραγματικὰ καὶ εἰλικρινὰ ἐπιθυμοῦν ν' ἀγωνιστοῦν γιὰ τὴ λαϊκὴν ἀπολύτρωσις. Κατάχτησις τῆς ἐξωτερικῆς λευτεριάς, κατάχτησις καὶ κατοχύρωσις τῆς ἐσωτερικῆς λευτεριάς, νὰ μὲ δυὸ λόγια ποιοὶ μπορεῖ νὰ εἶναι οἱ σκοποὶ τοῦ ἐθνικοαπελευθερωτικοῦ ἀγῶνα.

Μὰ γιὰ νὰ πραγματοποιηθοῦν αὐτοὶ οἱ σκοποὶ χρειάζεται ἐνα δεύτερο σημαντικώτατο συστατικόν, ἐνότητα στὴν ὀργάνωσις. Ἡ ὀργάνωσις τοῦ ἐθνικοαπελευθερωτικοῦ ἀγῶνα δὲ μπορεῖ παρὰ νὰ εἶναι μιὰ καὶ ἐνιαία. Οὔτε ἀσύντακτα μπουλούκια, οὔτε πολυκέφαλες ὀμάδες,

πού ή καθεμιά τους νά κάνει ό,τι τής κατέβει. Όλες οί ενέργειες πού θά γίνονται για νά πετύχουν οί σκοποί του μεγάλου άγώνα, όλες οί μερικώτερες μορφές τής πάλης, όλα τά στάδια πού θά διατρέξει ό άγώνας πρέπει νά έκπηγάζουν από ένα βασικό σχέδιο, από μιάν ένιαίαν οργάνωση, ν' ακολουθάνε μιá σταθερή, φωτισμένη πορεία πού θά ξέρει τί θά ζητάει και πού θά οδηγεί τó λαό. Όλες οί μερικώτερες δυνάμεις πρέπει νά είναι συνταγμένες σέ μιá μεγάλη, παντοδύναμη οργάνωση. Άλλοιώς θά έχουμε ενέργειες άλληλοσυγκρουόμενες, άστοχες άσκοπες και πού πολλές φορές ή μιá θά έξουδετερώνει τήν άλλη. Όλες οί δυνάμεις συγκεντρωμένες σέ μιάν οργάνωση παλλαϊκή και πανελλήνια, μόνον έτσι μπορούν νά κινητοποιήσουνε πραγματικά τó λαό, νά τόν φέρουνε σέ σκόπιμους άγώνες και νά πετύχουνε τó τελικό αποτέλεσμα.

Ένότητα στους σκοπούς, λοιπόν, κι' ένότητα στην οργάνωση. Και τρίτο άπαραίτητο στοιχείο: **ένότητα στην καθοδήγηση.** Ό λαός μας τó λέει τόσο άπλά και σοφά: Όπου λαλοῦν πολλά κοκκόρια άργεί νά ξημερώσει, και σέ τούτη έδω τήν περίσταση, τήν τόσο τραγική, πού όλη μας ή ζωή κι' όλο τó μέλλον τής φυλής είναι σέ κίνδυνο, είναι φόβος νά μήν ξημερώσει ποτέ και νά μήν ιδουῦμε ποτέ τόν ήλιο τής λευτεριάς άπάνω στή γή μας. Δέν υπάρχει στιγμή ιερώτερη από τή σημερινή για νά βάλουμε κάτω όλοι τίς προσωπικές μας φιλοδοξίες, τίς προσωπικές μας φιλοτιμίες, τά παρελθόντα μας, τά πάθη μας, τά μίση μας, τά συμφέροντά μας, τίς ιοφίες μας και τίς γνώσεις μας, και νά τά υποτάξουμε όλα, μά όλα, στόν ένα και μόνο ιερό σκοπό, τή σωτηρία του λαού μας και τήν απολύτρωσή του από τή σκλαβιά.

Όποιος, κρατώντας όποιουσδήποτε προσωπικούς υπολογισμούς, συμφέροντα, μίση, αντιπάθειες, συμπάθειες και φιλοδοξίες και «ιδεολογίες», καταπολεμάει ή

ύπονομεύει ἢ ματαιώνει μ' ὁποιοδήποτε τρόπο τὴν **ἐνότητα** τοῦ ἐθνικοαπελευθερωτικοῦ ἀγῶνα, τὴν ἐνότητα στοὺς σκοπούς, ατὴν ὀργάνωση καὶ στὴν καθοδήγησή του, αὐτὸς ὅπουδήποτε καὶ νὰ βρίσκεται, ὅπως-δήποτε καὶ νὰ λέγεται, εἶναι συνεργάτης τῶν ξένων κατακτητῶν, θεληματικὰ ἢ ἄθελα, προδότης τοῦ ἐθνικοαπελευθερωτικοῦ ἀγῶνα.

Ἐνότητα, λοιπόν, στοὺς σκοπούς, στὴν ὀργάνωση καὶ στὴν καθοδήγηση τοῦ παλλαϊκοῦ ἐθνικοαπελευθερωτικοῦ ἀγῶνα, ποὺ θὰ ὀδηγήσει τὸν Ἑλληνικὸ λαὸ γιὰ νὰ ἀναχτήσῃ τὴ λευτεριά του καὶ νὰ τὴν κατοχυρώσῃ κρατώντας τὴν πάντα στερεὰ στὰ χέρια του. Αὐτὰ εἶναι τὰ καθήκοντα τῆς σημερινῆς στιγμῆς.

5. Ο ΛΑΟΣ ΑΝΑΖΗΤΕΙ ΤΟΥΣ ΑΡΧΗΓΟΥΣ ΤΟΥ

Ὁ ἐθνικὸς ἀπελευθερωτικὸς ἀγῶνας βγαίνει σὰν ὑπέρτατο χρέος ὅλων τῶν Ἑλλήνων, ὅλων τῶν λαϊκῶν στρωμάτων ἀπὸ τὴς σημερινῆς ἀντικειμενικῆς συνθήκης καὶ ἀπὸ τὴν ψυχικὴ διάθεση τοῦ λαοῦ. Εἶναι ἓνας ἀγῶνας παλλαϊκὸς καὶ δὲ μπορεῖ νὰ γίνῃ παρὰ ἀπὸ τὸ σύνολο τοῦ λαοῦ. Θὰ εἶναι ἀγῶνας μαζικὸς. Ὡς τόσο ἓνας τέτοιος ἀγῶνας χρειάζεται καὶ πνευματικὴ καὶ πολιτικὴ καὶ στρατιωτικὴ ἡγεσία. Ὁ λαὸς δὲ μπορεῖ νὰ ἀγωνιστεῖ ἀσύνταχτος. Ὁ ἀγῶνας εἶναι πολὺπλευρος καὶ διεξάγεται μ' ὅλα τὰ μέσα, ἀρχίζοντας ἀπὸ τὴν ἀπλὴ παθητικὴ ἀντίσταση καὶ φτάνοντας ὡς τὴ μάχη, μὲ τ' ὄπλο στὸ χέρι. Ὁ ἀγῶνας εἶναι καθημερινός. Κλείνει μέσα του ὅλες τὴς ἐνέργειες ποὺ κάνουμε σὰν ἄτομα καὶ σὰν ὀμάδες, μὲ τελικὸ σκοπὸ τὴν ἀπολύτρωσή μας, ἀρχίζοντας ἀπὸ τὴ στάση ποὺ δείχνουμε ἀπέναντι στοὺς ξένους καὶ στὴν καθημερινὴ ζωὴ, ποὺ τοὺς ἀντικρύζουμε, ἀπὸ τὴ διεκδίκηση τοῦ ψωμιοῦ μας, ἀπὸ τὴ στάση μας ἀπέναντι στοὺς προδότες, ἀπέναντι

στις γυναίκες που εκπορνεύονται με τους ξένους, και φτάνοντας ως την υπέρτατη θυσία και της ζωής μας, αν τὸ καλέσει ἡ ἀνάγκη. Ἐνας ἀγῶνας τόσο πολύπλευρος και τόσο πλατύς, ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ ἡγεσία, ἀπὸ συντονισμό ὄλων τῶν προσπαθειῶν, ἀπὸ φωτισμένη καθοδήγηση.

Χρειάζεται πρῶτα-πρῶτα καθοδήγηση πνευματική. Ὅσο κι' ἂν εἶναι γενική ἡ διάθεση τοῦ λαοῦ νὰ παλαίψει γιὰ τὰ δικαιώματά του στὴ ζωὴ και γιὰ τὴ λευτεριά του, ὅμως ἔχουν ἀνάγκη τὰ ἄτομα νὰ φρονηματούζονται κάθε μέρα, νὰ μὴ λυγίζουσι κάτω ἀπὸ τὰ χτυπήματα τῆς τυραννίας, νὰ μὴν ἀποκοιμίζονται πάνω σὲ προσωρινὲς ἐπιτυχίες, νὰ μὴ ξεγελιοῦνται, νὰ μὴ συμβιβάζονται, νὰ κρατοῦνε πάντα καθαρά μπροστὰ στὰ μάτια τους τοὺς σκοποὺς τοῦ ἀγῶνα. Τὸ ἔργο αὐτὸ θὰ τὸ ἐκτελέσει ἡ πνευματικὴ καθοδήγηση. Καὶ τὸ χρέος αὐτὸ πέφτει ἀπάνω σ' ὄλους ἐκείνους που ἀπὸ τὴ θέση τους, τὸ ἔργο τους, τὴν ἀποστολή τους ἢ τὴν ἐσωτερικὴ κλίση τους, θεωροῦνε τὸν ἑαυτὸ τους ἢ εἶναι οἱ πνευματικοὶ ὁδηγοὶ τοῦ λαοῦ, οἱ διανοούμενοί του, οἱ δημοσιογράφοι, λογοτέχνες, ποιητές, δάσκαλοι, παπάδες, δικαστές, γιατροί, δικηγόροι, μηχανικοὶ κτλ. Σήμερα, περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλη φορά, ὁ λαὸς πρέπει νὰ νοιώθει κοντὰ του τοὺς πνευματικούς του ὁδηγούς, πρέπει νὰ τοὺς βλέπει στὴν πρώτη γραμμὴ τοῦ ἀγῶνα και στὴν πρώτη γραμμὴ τῶν θυσιῶν. Καὶ ὅμως ὁ λαὸς δὲν αἰσθάνθηκε ἀκόμα ὅσο χρειάζεται τὴν παρουσία τῆς πνευματικῆς ἡγεσίας στὸ πλευρό του.

Και ὁ ἀγῶνας ὁ ἐθνικοαπελευθερωτικὸς ἔχει ἀκόμη ἀνάγκη ἀπόλυτη ἀπὸ πολιτικὴν ἡγεσία. Τὰ πολιτικὰ κόμματα ἀπαρτίζουν τὴν ὀργανωμένη πολιτικὴ συνείδηση τοῦ λαοῦ και τὴν πρωτοπορεία τῆς κάθε κοινωνικῆς τάξης στοὺς μαζικοὺς ἀγῶνες.

Ποιὰ, λοιπόν, θέση παίρνουν τὰ διάφορα ποικιλώ-
νυμα πολιτικὰ κόμματα τῆς χώρας μας στὴν ἐπιταγὴ

τῆς σημερινῆς στιγμῆς καὶ ἀπέναντι στὴ διάθεση τοῦ λαοῦ ν' ἀγωνιστεῖ καὶ νὰ καταχτήσῃ καὶ νὰ κατοχυρώσῃ τὴ λευτεριά του;

Ἐπάρχει τάχα στάδιο διαφωνίας ἀπέναντι στὴ μαύρη σκλαβιά, στὴν ἐξόντωση ποὺ ἀπειλεῖ καθημερινὰ ὅλα τὰ στρώματα τοῦ λαοῦ μας; Ἐπάρχει στάδιο διαφωνίας γιὰ τὴν ἀπαίτηση μιᾶς ἐνεργητικῆς ἀντίστασης ἀπέναντι στὸν ξένο κατακτητὴ καὶ στὴν ἀπαίτηση νὰ κερδηθεῖ μὲ ἀγῶνα ἢ λευτεριά καὶ νὰ μείνῃ στὰ χέρια τοῦ λαοῦ;

Ποιὰ στάση πήρανε, λοιπόν, οἱ διάφοροι ποικιλώνυμοι «ἀρχηγοὶ» τῶν πολιτικῶν κομμάτων ἀπέναντι σ' αὐτὴ τὴν παλλαϊκὴν ἀπαίτηση;

Ὁρισμένα κόμματα συνειδητοποίησαν καθαρὰ τὰ συνθήματα ποὺ βγαίνουνε σήμερα καὶ ἀπὸ τίς ἀντικειμενικὲς συνθήκες καὶ ἀπὸ τὴ διάθεση τοῦ λαοῦ νὰ παλαίψῃ γιὰ τὴ ζωὴ του καὶ τὴ σωτηρία του.

Καὶ τὰ κόμματα αὐτὰ συγκροτήσανε, πρὶν ἀπὸ ἓνα χρόνο, τὸ **Ἐθνικὸ Ἀπελευθερωτικὸ Μέτωπο** σὰ μιὰ κοινὴ ἀφετηρία καὶ κοινὸ στάδιο δράσης γιὰ ὅλη τὴν πολιτικὴ ἡγεσία καὶ καθοδήγηση τοῦ ἐθνικοαπελευθερωτικοῦ ἀγῶνα. Ἀπὸ τὴ στιγμή ποὺ διαπιστώνεται, πῶς ὁ ἐθνικὸς ἀπελευθερωτικὸς ἀγῶνας ἐπιβάλλεται ἀναπόδραστα ἀπὸ τίς σημερινὲς ἀντικειμενικὲς συνθήκες τῆς χώρας μας καὶ ἀνταποκρίνεται στὴν ἀγωνιστικὴ διάθεση ὅλου τοῦ λαοῦ, ἀπὸ τὴ στιγμή ποὺ διαπιστώνεται πῶς ὁ ἀγῶνας αὐτὸς εἶναι παλλαϊκὸς καὶ ὁμαδικὸς καὶ δὲ μπορεῖ νὰ πετύχει παρὰ μόνο μὲ τὴν ἐνότητα στοὺς σκοπούς, στὴν ὀργάνωση καὶ στὴν καθοδήγησή του, βγαίνει ἐπιταχτικὸ τὸ χρέος ἀπὸ τὴ μιὰ μεριά γιὰ ὅλο τὸ λαὸ νὰ ἐνταχθεῖ σὲ μιὰν ἐνιαίαν ἐθνικὴ ἐνότητα, ἀφήνοντας γιὰ τὴν ὥρα κατὰ μέρος κάθε διαφορὰ πολιτικὴ ἢ ἰδεολογικὴ ποὺ πηγάζει ἀπὸ τὰ μερικώτερα συμφέροντα τῶν κοινωνικῶν τάξεων,

ὅταν γιὰ ὅλους τοὺς Ἕλληνας καὶ γιὰ ὅλες τὶς κοινωνικὰς τάξεις προβάλλει τώρα τὸ ὑπέρτατο συμφέρον νὰ σωθοῦν, νὰ καταχτήσουν καὶ νὰ διατηρήσουν τὴν λευτεριά τους.

Μπροστὰ σ' αὐτὸ τὸ ὑπέρτατο παλαιὸν συμφέρον ὑποχωροῦν ὅλα τὰ ἄλλα γιὰ τούτη τὴ στιγμή. Ἄρα κάθε Ἕλληνας ἔχει τὴν ὑποχρέωση ν' ἀφήσει κατὰ μέρος ὅλα τὰ ἄλλα καὶ νὰ μπεῖ στὴ γραμμὴ τοῦ ἀγῶνα, πλάϊ σ' ὅλα τ' ἄλλα του ἀδέρφια, γιὰτὶ μόνο ἡ ἔνωση μπορεῖ νὰ φέρει τὴν νίκη.

Παράλληλα τώρα μ' αὐτό, ἀπὸ τοὺς ἴδιους ὅρους, βγαίνει ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριά καὶ τὸ χρέος γιὰ ὅλα τὰ πολιτικὰ κόμματα καὶ γιὰ ὅλους τοὺς πολιτικούς ἀρχηγούς, ὅσοι εἶναι σύμφωνοι γιὰ τὴν ἀνάγκη καὶ τοὺς σκοποὺς τοῦ ἐθνικοῦ ἀπελευθερωτικοῦ ἀγῶνα, νὰ συγκροτήσουν τὴν ἐνιαία πολιτικὴ ἡγεσία καὶ καθοδήγησιν τοῦ ἀγῶνα μέσα στὸ Ἐθνικὸ Ἀπελευθερωτικὸ Μέτωπο.

Ποιὰ κόμματα καὶ ποιοὶ πολιτικοὶ ἀρχηγοὶ μπορεῖ νὰ μὴν εἶναι σύμφωνοι γιὰ τὴν ἀνάγκη καὶ τοὺς σκοποὺς τοῦ ἐθνικοῦ ἀπελευθερωτικοῦ ἀγῶνα; Οἱ προδότες καὶ οἱ φασίστες μόνο. Ὑπάρχουν ἄλλοι ποὺ πιστεύουν πὼς ὁ λαὸς πρέπει νὰ δεχτεῖ μοιρολατρικὰ τὴν σκλαβιά ἢ νὰ περιμένει νὰ τὸν σώσουν ἄλλοι ἀπὸ τὴν σκλαβιά; Ἄς τὸ δηλώσουν. Μὰ καὶ ἂν δὲν τὸ δηλώσουν τό ἴδιο συμπέρασμα θὰ βγεῖ ἀπὸ τὴν στάση τους ἀπέναντι στὸν ἀγῶνα καὶ ἀπέναντι στὸ Ἐθνικὸ Ἀπελευθερωτικὸ Μέτωπο.

Καὶ πραγματικά, ποιὰ εἶναι ἡ στάση τῶν πολιτικῶν κομμάτων καὶ τῶν πολιτικῶν ἀρχηγῶν, ἐξὸν ἀπὸ τὰ κόμματα κεῖνα, ποὺ συγκροτήσανε τὸ Ἐθνικὸ Ἀπελευθερωτικὸ Μέτωπο;

Ἄς ἀρχίσουμε ἀπὸ τὸ Γεώργιο Γλύξμπουργκ καὶ τὴν κυβέρνησή του, τοὺς Τσουδερούς καὶ Βαρβαρέσους.

Αὐτοὶ ἔφυγαν στὸ ἐξωτερικόν, πήρανε μαζί τους ὅλο

τὸ χρυσάφι καὶ ὅλα τὰ συναλλαγματικὰ ἀποθέματα τῆς χώρας καὶ διακήρυξαν πὼς ὁ σκοπὸς τους εἶναι νὰ συνεχίσουνε τὸν ἀγῶνα κατὰ τοῦ ξένου κατακτητῆ. Πήρανε μαζί τους ὅλο τὸ ναυτικό, συγκροτήσανε καὶ μιὰ ταξιαρχία στρατοῦ γιὰ νὰ ἐξακολουθήσει νὰ μάχεται παρὰ τὸ πλευρὸ τῶν συμμάχων. Τὸ εὐχόμεσθε, μὰ πολλὰ γεγονότα μᾶς ἀναγκάζουνε νὰ θέσουμε πολλὰ ἐρωτηματικὰ γιὰ τὴν εἰλικρίνεια τῶν προθέσεων τοῦ βασιληᾶ καὶ τῆς κυβέρνησής του, ἀπέναντι στὸν ἐθνικοαπελευθερωτικὸ ἀγῶνα.

Δὲν εἶναι σήμερα ἡ στιγμή νὰ θυμηθοῦμε τὴν ἐπιπορκία τοῦ Γλύξμπουργκ, ποὺ καταπάτησε τὶς ἐλευθερίες τοῦ ἐλληνικοῦ λαοῦ καὶ τὸν παράδωσε στὴν πιὸ αἰσχρὴ, τὴν πιὸ ληστρική, τὴν πιὸ ἐξευτελιστικὴ τυραννία τῶν Μεταξάδων, Διάκων, Μανιαδάκηδων. Γώρα εἶναι ἡ στιγμή τοῦ ἐνιαίου πανεθνικοῦ ἀγῶνα κατὰ τοῦ ξένου κατακτητῆ, γιὰ νὰ λευτερώσουμε τὴ χώρα ἀπὸ τὸν ξενικὸ ζυγὸ, πρᾶμα ποὺ θὰ δώσει τὴ δυνατότητα σ' ὅλο τὸ λαὸ νὰ μιλήσει καὶ νὰ ἀποφανθεῖ καὶ γιὰ τὸ ζήτημα αὐτό. Εἶναι ὅμως σήμερὰ τουλάχιστον εἰλικρινῆς ὅταν λέει πὼς ἐτοιμάζει τὸ στρατὸ γιὰ νὰ πολεμήσει τοὺς ξένους;

Καὶ εἶναι εἰλικρινῆς, ὅταν μὲ τὴν Κυβέρνησή του ἀπαρνιέται τάχα τὰ τεταρτοαυγουστιανὰ αἴσχη καὶ ὑπόσχεται νὰ δώσει στὸν ἐλληνικὸ λαὸ τὸ δικαίωμα νὰ ἐκφράσει τὴ θέλησή του, ἀλλὰ μόνον ὅταν αὐτὸς καὶ ἡ Κυβέρνησή του κρίνουν πὼς «ὀφθαλμοφανῶς τὰ ἐθνικὰ συμφέροντα δὲν θὰ κινδυνεύσουν ἀπὸ τὴν ἄσκησιν τῶν ἐλευθεριῶν τοῦ λαοῦ»; Καὶ τάχα δὲν σηκώνει πολὺ νερὸ αὐτὸ τὸ «μόνον ὅταν...»;

Ἐὰν χρειαζόντανε, λοιπόν, πολὺ διαφορετικὲς ἀποδείξεις γιὰ τὴν εἰλικρίνειά του. Καὶ μιὰ ἀπὸ αὐτὲς θὰ ἦτανε, λόγου χάρη, ἂν ἔδινε ἐντολὴ στοὺς ὀπαδοὺς του νὰ συνεργαστοῦνε στὸ Ἐθνικὸ Ἀπελευθερωτικὸ Μέτω-

πο, και ἂν τὸ ἀναγνώριζε, δείχνοντας ἔτσι, πὼς ἀναγνώριζει τὴν ἀνάγκη τοῦ πανεθνικοῦ ἀγῶνα κατὰ τοῦ ξενικοῦ ζυγοῦ, πὼς ἀναγνώριζει τὰ δικαιώματα τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ. Ἐνόσω δὲν τὸ κάνει αὐτό, και ἐνόσω ὑπάρχουνε τόσες ἐνδείξεις πὼς και στὸ ἐξωτερικὸ και ἐδῶ ἢ Κυβέρνηση Τσουδεροῦ και οἱ ἐδῶ βασιλικοὶ ἀξιωματικοὶ και πολιτικοὶ ἐργάζονται μὲ καθεστωτικὲς ὑστεροβουλίες, πολὺ δύσκολα θὰ πείσουν τὸν Ἑλληνικὸ λαὸ πὼς ἀγωνίζονται εἰλικρινὰ γιὰ τὴ λαϊκὴ ἀπολύτρωση, τὸ διώξιμο τῶν ξένων κατακτητῶν και τὴν ἀληθινὴ κατοχύρωση τῶν λαϊκῶν ἐλευθεριῶν ἀπέναντι σὲ κάθε ἐπιβουλὴ ἀπ' ὅπου και ἂν προέρχεται.

Μόνο ἢ ἀπόλυτη και τίμια ἀναγνώριση τῶν σκοπῶν τοῦ ΕΑΜ και ἢ συνεργασία και ἢ συμμόρφωση μ' αὐτοὺς θὰ ἔπειθαν τὸν Ἑλληνικὸ λαὸ πὼς συμβάλλουν στὸν ἀγῶνα γιὰ τὴ λευτεριά του.

Και ἄς ἔρθουμε τώρα στὰ παλιὰ πολιτικὰ κόμματα και τοὺς ἀρχηγούς των, τοὺς παλαιοβενιζελικοὺς ἢ παλαιοδημοκρατικοὺς και τοὺς λαϊκοὺς. Και οἱ δυὸ αὐτὲς μεγάλες μερίδες, κομματιασμένες τώρα σὲ προσωπικὲς φατρίες, παραμένουν ὡς ἐτούτῃ τὴ στιγμὴ μέσα σὲ μιὰ ἀκαθόριστη στάση, πὺ ἰσοδυναμεῖ μὲ πολιτικὴ λιποταξία. Τίποτα δὲ λησμονοῦν ἀπὸ τίς παλιὲς κακὲς τους συνήθειες και τίποτα δὲ διδάσκονται ἀπὸ τίς νέες πραγματικότητες. "Ἄν ὁ λαὸς περίμενε ἀπ' αὐτοὺς νὰ φρονηματιστεῖ κι' ἀπ' αὐτοὺς νὰ ὀδηγηθεῖ στὴν πάλῃ του γιὰ τὴ σωτηρία του, θὰ ἦτανε κιόλας ἀπὸ τώρα καταδικασμένος σὲ θάνατο. Γιατὶ ὁ εὐνοϊκώτερος χαρακτηρισμός, πὺ μπορεῖ νὰ δοθεῖ στὴ στάση τῶν ἀρχηγῶν αὐτῶν, εἶναι παθητικὴ μοιρολατρεία και καιροσκοπία. «Ἄς περιμένουμε νὰ μᾶς ἐλευθερώσουν ἄλλοι και ἄς καιροσκοποῦμε ν' ἀρπάξουμε τὸ ψητὸ τῆς ἐξουσίας, ὅταν θὰ εἶναι ἀκίνδυνη ἢ ἀρπαγὴ και μόνον ὠφελήματα θὰ μᾶς φέρει». Ἄν δὲν εἶναι

αὐτὴ ἢ μοιρολατρεία καὶ ἢ καιροσκοπία ποὺ τοὺς καθοδηγεῖ, τότε τί εἶναι κεῖνο ποὺ τοὺς κρατᾷ κλεισμένους στὰ καβούκια τους; Τί εἶναι κεῖνο ποὺ τοὺς ἐπιβάλλει νὰ ἀρκοῦνται σὲ καφενοκουβέντες μὲ μερικοὺς παρατρεχάμενους, ποὺ περιμένουμε νὰ γλύψουμε κι' αὐτοὶ τὸ ἔτοιμο κόκκαλο τῆς ἐξουσίας;

Σὲ τί διαφωνοῦν πρὸς τοὺς σκοποὺς τοῦ ΕΑΜ; Βρίσκουν πὼς ὁ λαὸς δὲν πρέπει νὰ ἀντιστέκεται στὸν ξένο κατακτητὴ; Φρονοῦν πὼς πρέπει νὰ ἀφήσει, δεμένος χειροπόδαρα, ἀπαυθὴς καὶ ἀτάραχος, νὰ τοῦ κλέβουνε τὸ ψωμί του, νὰ τὸν λιμοχτονοῦν, νὰ τὸν τσαλαπατοῦν; Πὼς πρέπει ν' ἀφήσει ἀπερίσπαστους τοὺς προδότες Ἰσολάκογλου καὶ Γκοτζαμάνηδες νὰ ξεπουλᾶνε τὴν Ἑλλάδα στοὺς ξένους καὶ νὰ ἀπονεκρῶνουνε τὴν ψυχικὴ ἀντίσταση τοῦ λαοῦ μὲ τὰ φιλαξονικὰ κτηρύγματατά τους;

Δὲ χρειάζεται ἀντίσταση, πάλι, ἀγῶνας καθημερινὸς καὶ ὁμαδικὸς γιὰ τὴ σωτηρία τοῦ λαοῦ; Δὲ χρειάζεται νὰ χτυπιέται ὁ ἐχθρὸς ὥσπου νὰ διωχτεῖ ἀπὸ τὴ χώρα μας; Φρονοῦν πὼς ὁ σημερινὸς ἀγῶνας, ὁ φρονηματισμὸς τοῦ λαοῦ, ἡ ἀντίσταση καὶ ἡ πάλι του δὲν εἶναι ἀπαραίτητη προϋπόθεση γιὰ νὰ κατακτήσει τὴ λευτεριά του καὶ νὰ τὴν κρατήσῃ δική του; Ἀρνοῦνται νὰ μποῦν στὸ ΕΑΜ καὶ νὰ συμβάλουν στὴν πραγματοποίηση τῆς ἐθνικῆς ἐνότητος ἀπέναντι στὸν ξένο κατακτητὴ γιὰτὶ θέλουν τάχα τὴν ἀπὸ τώρα ἀναγνώριση τῆς Δημοκρατίας καὶ τὸν ἀγῶνα κατὰ τοῦ Γλύξμπουργκ καὶ τοῦ θρόνου, πράμα ποὺ κάτω ἀπὸ τὸν ξενικὸ ζυγὸ, ἐνῶ δὲν εἶναι πραγματοποιήσιμο, ὠφελεῖ τὸν κατακτητὴ γιὰτὶ διασπάει τὶς ἐθνικὲς δυνάμεις καὶ ἀδυνατίζει τὸν ἐθνικοαπελευθερωτικὸ ἀγῶνα. Ἀπ' τὸ ἄλλο μέρος εἶναι ἀπόλυτα σύμφωνοι μὲ τὸν Γλύξμπουργκ καὶ τοὺς ὀπαδοὺς του γιὰ τὴν καταπολέμηση τοῦ ΕΑΜ καὶ κάθε λαϊκοῦ ἀγῶνα γιὰ τὸ ψωμί

καὶ τῇ λευτεριά. Ἡ τέτοια συμμαχία μὲ τὸ Γλύξμπουργκ τοὺς εἶναι καλή. Μὰ ἡ στάση τους αὐτὴ ἀποδείχνει κι' ἓνα ἄλλο. Πῶς περισσότερο ἀπ' ὅλα φοβοῦνται τὸν ἴδιο τὸ λαό. Φοβοῦνται τὸ ξύπνημά του, φοβοῦνται τὴν ἐνεργητικὴ συμμετοχὴ του στοὺς ἀπολυτρωτικοὺς ἀγῶνες, φοβοῦνται μήπως, σὰν πάρει ὁ λαὸς στὰ χέρια του τὶς ἐλευθερίες του, δὲ θὰ εἶναι πιά αὐτοὶ ἐκεῖνοι ποὺ θὰ τὸν ὀδηγήσουνε στὴν παραπέρα πολιτικὴ του ζωὴ. Γιατὶ συνείθισαν ὡς τώρα νὰ κυβερνᾶνε ἀπὸ τὰ πάνω, σὰν ὄργανα ποὺ ἦτανε πάντα, ὄχι τῆς λαϊκῆς κυριαρχίας, ἀλλὰ τῆς ἀντιλαϊκῆς ὀλιγαρχίας. Καὶ τοὺς τρομάζει κάθε λαϊκὸ κίνημα, κάθε ἀληθινὸ ξύπνημα τοῦ λαοῦ, κάθε μαζικὴ πάλη.

Μὰ τὸ παιγνίδι αὐτὸ δὲν μπορεῖ πιά νὰ ἐξακολουθήσει καὶ γι' αὐτούς. Σήμερα εἶναι ἡ ὑπερτάτη στιγμὴ τῆς δοκιμασίας. Ἄν σήμερα, στὴν πιὸ κρίσιμη στιγμὴ τῆς ἐθνικῆς ζωῆς, σταθοῦνε μακριὰ ἀπὸ τὸ λαό, τὸ ξεσκέπασμά τους θὰ εἶναι ὀριστικὸ κι' ὁ πολιτικὸς τους θάνατος θὰ ἐπισφραγισθεῖ ἀπὸ τὴν ἀδυσώπητη πραγματικότητα.

Καὶ τέλος ὁ ἐθνικὸς ἀπελευθερωτικὸς ἀγῶνας ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ στρατιωτικὴν ἡγεσίαν. Ἐνα μεγάλο μέρος ἀπὸ τὴν πάλη τοῦ λαοῦ διεξάγεται ἀπὸ τὶς μάζες, πολιτικὰ ἢ ἐπαγγελματικὰ ὀργανωμένες. Ἐνα μέρος ὅμως τοῦ ἀγῶνα, καὶ ἴσως τὸ πιὸ κρίσιμο, ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ στρατιωτικὴ ὀργάνωση. Ἀπὸ τώρα κιόλας στὰ βουνὰ τῆς Ἑλλάδας ἀνταρτικὰ σώματα χτυπιοῦνται μὲ τὸν κατακτητὴ. Ἀργότερα ὁ ἀνταρτοπόλεμος θὰ φουντώσει. Θὰ ἔρθει ἴσως στιγμὴ ποὺ θὰ χρειαστοῦν ἀληθινὲς στρατιωτικὲς ἐπιχειρήσεις ἀπέναντι στοὺς τυράννους. Κι' ἔπειτα θὰ πρέπει νὰ πάρει τὶς ἐσωτερικὲς του ἐλευθερίες ὁ λαός, νὰ τὶς κρατήσῃ καὶ νὰ τὶς κατοχυρώσῃ. Ποιὸς θὰ εἶναι τὸ στήριγμά του γι' αὐτό; Ὁ στρατιωτικὸ ὀργανωμένος λαός. Καὶ ποιοὶ εἶν' ἐκεῖνοι

πού ἔχουμε τὸ χρέος νὰ ὀργανώσουμε στρατιωτικὰ τὸ λαὸ καὶ νὰ τὸν ὀδηγήσουμε στοὺς ἀγῶνες αὐτούς; Τὰ παιδιά του, πού ξέρουμε τὴν τέχνη τοῦ πολέμου. Οἱ ἐμπειροπόλεμοι ἀξιωματικοί, ὑπαξιωματικοί καὶ στρατιῶτες πού εἶναι παιδιά τοῦ λαοῦ. Αὐτοὶ ἔχουμε τὸ χρέος ἀπὸ τώρα νὰ ἐτοιμάζουμε τὸν Ἑλληνικὸ Λαϊκὸ Ἀπελευθερωτικὸ Στρατό. Καὶ πραγματικὰ ὁ στρατὸς αὐτὸς ἄρχισε νὰ ὀργανώνεται. Γύρω ἀπ' αὐτὴ τὴ μαχητικὴ ὀργάνωση ἔχουν χρέος νὰ συγκεντρωθοῦνε καὶ νὰ βοηθήσουμε ὅλα τὰ παλληκάρια, οἱ ἀληθινοὶ πολεμιστὰδες, οἱ ἥρωες τῶν βουνῶν τῆς Ἀλβανίας. Ἀξιωματικοί, ὑπαξιωματικοί καὶ στρατιῶτες ἐμπειροπόλεμοι, ἐδῶ εἶναι τὸ χρέος σας. Ἀφήστε καὶ σεῖς κάθε διαίρεση, κάθε συμφεροντολογικὸ ὑπολογισμό, κάθε παλιὰ διαφωνία καὶ μπῆτε ὅλοι στὶς γραμμὲς τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαϊκοῦ Ἀπελευθερωτικοῦ Στρατοῦ (Ε.Λ.Α.Σ.). Ἕλληνες ἀξιωματικοί, τώρα πρόκειται καὶ σεῖς νὰ δικαιωθεῖτε ἀπέναντι τοῦ λαοῦ, νὰ δείξετε πὺς εἴσαστε σάρκα ἀπὸ τὴ σάρκα του καὶ αἷμα ἀπὸ τὸ αἷμα του. Πνευματικὴ πολιτικὴ καὶ στρατιωτικὴ ἡγεσία χρειάζεται ὁ ἐθνικὸς ἀπελευθερωτικὸς ἀγῶνας. Ὁ λαὸς ἀναζητᾷ τοὺς ἀρχηγούς του. Ὅσοι εἶναι κλητοὶ καὶ ἐκλεκτοὶ ἄς ἀκούσουν τὴ φωνή του καὶ ἄς τρέξουν στὸ πλευρό του.

6. Η ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΑΓΩΝΑ

Ὅπως δὲν μπορεῖ νὰ γίνῃ ὁ ἐθνικὸς ἀγῶνας χωρὶς ἐνότητα στὴν ἡγεσία, ἔτσι δὲν μπορεῖ νὰ γίνῃ καὶ χωρὶς ἐνότητα στὴν ὀργάνωση. Ὁ ἀγῶνας θὰ περιλαμβάνει ὅλα τὰ κοινωνικὰ στρώματα τοῦ λαοῦ, ἀπὸ τὸν ἐργάτη ὡς τὸν ἀστὸ καὶ ἀπὸ τὸ φτωχὸ ἀγρότη ὡς τὸ χτηματία. Θὰ περιλάβει τοὺς νέους καὶ τὴς νέες, τὴς γυναῖκες στὰ ἐργοστάσια καὶ στὰ δημόσια γραφεῖα καὶ στὶς τράπεζες καὶ τὴς νοικοκυράδες τῆς συνοικίας

καὶ τῆς πολυκατοικίας. Θὰ εἶναι ἀγῶνας παλλαϊκὸς καὶ γι' αὐτὸ χρειάζεται συντονισμὸ καὶ ἐνιαία κατεύθυνση γιὰ νὰ ἐκδηλώνεται κάθε φορὰ ἐκεῖ πού πρέπει νὰ γίνεται ἡ μάχη. Ὁ ἀγῶνας εἶναι καθημερινὸς καὶ περιλαμβάνει ὅλα τὰ ἐπίπεδα τῆς ζωῆς. Γίνεται στὴ λαϊκὴ ἀγορὰ καὶ στὸ συσσίτιο καὶ στὸ ἐργοστάσιο καὶ στοὺς δρόμους καὶ στὰ χωράφια, ἀπάνω σὲ κάθε δουλειά. Γιατὶ παντοῦ καὶ πάντα πρέπει νὰ ὑπερασπίζουμε τὰ δικαιώματά μας, παντοῦ καὶ πάντα νὰ δείχνουμε τὴν ἀλληλεγγύη μας, παντοῦ καὶ πάντα θὰ στεκόμαστε πλάϊ ὁ ἓνας στὸν ἄλλο καὶ ἀπέναντι στὸν ξένο καταχτητὴ καὶ ἀπέναντι στὸ ντόπιο προδότη. Καὶ ὁ ἀγῶνας εἶναι πανελλήνιος, ἀπλώνεται σ' ὅλη τὴ χώρα καὶ παίρνει κάθε φορὰ καὶ σὲ κάθε τόπο τὴ μορφή πού ἐπιβάλλει ἡ περίσταση.

Ἐνας τέτοιος ἀγῶνας, μόνο ἀπὸ μᾶζες ὀργανωμένες μπορεῖ νὰ γίνεται, ὀργανωμένες μὲ συνείδηση τῶν σκοπῶν, μὲ πειθαρχία, μὲ ἐνότητα στὴ δράση, μὲ συντονισμὸ τῶν προσπαθειῶν. Ἀλλοιῶς θὰ σκορπίσει σὲ ἄγονες ἐνέργειες καὶ θ' αὐξήσει τὴ δυστυχία μὲ τὰ χτυπήματα πού δίνει ὁ ἐχθρὸς στὰ ἀνοργάνωτα καὶ σπασμωδικὰ κινήματα. Ἡ ἐνιαία λοιπὸν αὐτὴ ὀργάνωση τοῦ ἀγῶνα θὰ προσαρμοστεῖ στὰ διάφορα ἐπίπεδα τῆς ζωῆς καὶ τοὺς σκοποὺς τοῦ ἀγῶνα. Καὶ γι' αὐτὸ θὰ εἶναι ταυτόχρονα καὶ ἐνιαία καὶ πολύμορφη.

Θὰ εἶναι πρῶτα-πρῶτα ὀργάνωση ἐπαγγελματικὴ καὶ σὰν τέτοια θὰ ὀργανώνει καὶ θὰ διεξάγει τοὺς ἀγῶνας πάνω στὸ ἐπαγγελματικὸ ἐπίπεδο. Ὅλα τὰ ἐργατικὰ σωματεῖα ἐνωμένα γύρω ἀπὸ τοὺς σκοποὺς τοῦ ἀγῶνα, τὴν καθημερινὴ πάλη γιὰ τὸ ψωμί, γιὰ τὰ μεροκάματα, γιὰ τὰ συσσίτια, γιὰ φάρμακα, γιὰ περίθαλψη, θὰ συγκεντρωθοῦνε στὸ **Ἐθνικὸ Ἐργατικὸ Ἀπελευθερωτικὸ Μέτωπο (ΕΕΑΜ)**, πού μὲ τὴν ἐπιτροπὴ του διευθύνει τοὺς ἀγῶνες, τὶς στάσεις ἐργασίας, τὶς ἀπεργίες κτλ. Ὅλοι, λοιπόν, οἱ ἐργάτες μὲ

τὰ συνδικάτα τους, οἱ ὑπάλληλοι μὲ τὰ σωματεῖα τους, ἐνωμένοι γύρω ἀπὸ τὸ Ε.Ε.Α.Μ. θὰ κινηθοῦνε γιὰ νὰ διεκδικήσουνε τὰ δικαιώματά τους.

Θὰ εἶναι ἔπειτα ὀργάνωση νέων. Ὅλοι οἱ νέοι κι' ὅλες οἱ νέες, ὅλα τὰ ζωντανὰ παιδιὰ πού θὰ ζήσουν ἀπὸ τὴν σήμερον ἐπὶ τῆς γῆς καὶ θέλουνε νὰ τὴν ἔχουνε λεύτερη καὶ δική τους καὶ θέλουνε νὰ ζήσουνε μιὰν ἀνθρωπινὴ ζωή, θὰ συγκεντρωθοῦνε γύρω ἀπὸ τὸ **Ἐθνικὸ Ἀπελευθερωτικὸ Μέτωπο τῶν Νέων (ΕΑΜΝ)***.

Θὰ εἶναι ἀκόμη ὀργάνωση μαχητικὴ, ὁ λαϊκὸς ἀπελευθερωτικὸς στρατός, ὅλα τὰ παλληκάρια πού πολέμησαν καὶ οἱ νέοι πού εἶναι ἔτοιμοι μὲ τὸ ὄπλο στὸ χέρι ν' ἀγωνιστοῦνε γιὰ νὰ κατακτήσει ὁ τόπος τὴν λευτεριά του καὶ νὰ τὴν κατοχυρώσει ἀπέναντι σὲ κάθε ἐπιβουλή, θὰ συνταχτοῦνε ἀπὸ τώρα στὶς μαχητικὲς ὀμάδες τοῦ **Ἑλληνικοῦ Λαϊκοῦ Ἀπελευθερωτικοῦ Στρατοῦ (ΕΛΑΣ)**, γιὰ νὰ εἶναι ἔτοιμοι στὴν ὀρισμένη στιγμή νὰ συγκροτήσουνε τὸ λαϊκὸ στρατό, τὸ στρατὸ τῆς σωτηρίας καὶ τῆς λευτεριάς. Τὸ ἴδιο μὲ τὶς ἡρωϊκὲς Ἑλληνίδες. Θὰ ἀποτελέσουν τὶς πιὸ πολύμορφες ὀργανώσεις γιὰ νὰ ἀγκαλιάσουν τὰ ἑκατομμύρια τῶν γυναικῶν καὶ νὰ τὶς ὀδηγήσουν στὸν ἀγῶνα γιὰ τὴν ζωή καὶ τὴν λευτεριά.

Θὰ εἶναι ἀκόμη ὀργάνωση τῆς Ἐθνικῆς Ἀλληλεγγύης, ὅπου ὅλοι οἱ Ἕλληνες χωρὶς ἐξάιρεση μποροῦνε νὰ συνεισφέρουν ἀπὸ τὸ ὑστέρημά τους καὶ τὸ περίσσευμά τους γιὰ νὰ βοηθοῦνε τὰ ἀπειρα θύματα τοῦ ἔθνικοῦ ἀγῶνα καὶ τὶς οἰκογένειές τους. Στὰ στρατόπεδα συγκεντρώσεως, στὶς φυλακὲς, στὶς ἐξορίες, χιλιάδες καὶ δεκάδες χιλιάδων οἱ ἀγωνιστὲς τοῦ λαοῦ μέσα στὴν ψεῖρα, τὴν ἀρρώστεια, τὴν φοβερὴ ἐξαθλίωση

* Ὄταν γράφονταν ἀπὸ τὸ Δημήτρη Γληνὸ τὸ βιβλιαράκι τοῦτο δὲν εἶχε ἐπισημασθῆ ἡ **ΕΠΟΝ**.

καὶ τὴν καθημερινή, ἀργοπεθαίνουν, βασανίζονται, δέρονται, σκοτώνονται. Ὅλοι αὐτοὶ, καθὼς καὶ οἱ οἰκογένειές τους, ὅλοι αὐτοὶ οἱ ἀγωνιστὲς τῆς λαϊκῆς λευτεριάς, οἱ ἀγνωστοὶ ἥρωες καὶ μάρτυρες, ἔχουν ἀνάγκη ἀπὸ τῆ βοήθειά μας καὶ ἡ Ἐθνικὴ Ἀλληλεγγύη ἀγωνίζεται γιὰ νὰ τοὺς σώσει. Οἱ ὀμάδες τῆς Ἐθνικῆς Ἀλληλεγγύης πρέπει ν' ἀπλωθοῦνε παντοῦ σ' ὅλη τὴν Ἑλλάδα καὶ οἱ ἔρανοι νὰ συγκεντρώνουνε τὸ χρῆμα καὶ τὰ εἶδη ποὺ θὰ σώσουν τοὺς ἀγωνιστὲς μας. Κανένας δὲν ἔχει οὔτε πρόφαση, οὔτε δικαίωμα νὰ ἀρνηθεῖ τὴ συνεισφορά του στὴν Ἐθνικὴ Ἀλληλεγγύη.

Καὶ θὰ εἶναι, τέλος, ὅλες οἱ ὀργανώσεις αὐτὲς μαζί μὲ ὅλα τὰ πολιτικὰ κόμματα, δηλαδή ὅλος ὁ πληθυσμὸς τῆς χώρας, συσπειρωμένος γύρω ἀπὸ ἓνα γιγάντιο πανεθνικὸ πολιτικὸ συνασπισμὸ, στὸ Ἐθνικὸ Ἀπελευθερωτικὸ Μέτωπο (Ε.Α.Μ.) ποὺ θὰ συγκεντρώσει στὶς ὀμάδες του, στὶς πολιτεῖες καὶ στὰ χωριά, στὶς συνοικίες, στὰ κέντρα δουλειᾶς, στὰ ἐργοστάσια καὶ στὰ σχολεῖα, στὰ γραφεῖα, στὰ ὑπουργεῖα καὶ παντοῦ, ὅλους τοὺς Ἕλληνας ποὺ, ἀνεξάρτητα ἀπὸ τὰ ἰδιαιτέρη πολιτικὰ τους φρονήματα, συμφωνοῦνε στοὺς βασικοὺς σκοποὺς τοῦ Ἐθνικοῦ ἀπελευθερωτικοῦ ἀγῶνα, τὴν κατάχτηση τῆς λευτεριάς, τὸ διώξιμο τῶν ξένων κατακτητῶν, τὴν ἀποκατάσταση καὶ κατοχύρωση τῶν λαϊκῶν δικαιωμάτων. Κάθε Ἕλληνας πατριώτης ἔχει θέση μέσα στὸ Ἐθνικὸ Ἀπελευθερωτικὸ Μέτωπο. Βασικὴ ὀργανωτικὴ μονάδα τοῦ Ε.Α.Μ εἶναι ἡ ὀμάδα. Ὀμάδες ποὺ δουλεύουν σὲ ἓνα ὀρισμένο κύκλο, συγκροτοῦν τμήμα καὶ τὰ τμήματα ἐνώνουνται σὲ τομεῖς. Τὸ σύνολο τῶν τομεακῶν ἐπιτροπῶν, ποὺ βρίσκονται στὶς πόλεις καὶ τὰ χωριά ἐνὸς νομοῦ, καθοδηγοῦνται ἀπὸ τὴν ἐπιτροπὴ ποὺ ἐδρεύει στὴν πρωτεύουσα τοῦ νομοῦ. Ἀνώτατο καθοδηγητικὸ ὄργανο εἶναι ἡ **Κεντρικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ Ἐθνικοῦ Ἀπελευθερωτικοῦ Μετώπου**, ὅπου συμ-

μετέχουν ὅλα τὰ κόμματα καὶ ὅλες οἱ ὀργανώσεις, ὅσες ἀναγνωρίζουνε τοὺς σκοποὺς τοῦ ἐθνικοαπελευθερωτικοῦ ἀγῶνα καὶ συμμετέχουν ἐνεργητικὰ στὴν πραγματοποίησή τους. Μὲ τὴν πολύμορφη αὐτὴν ὀργάνωση, ποὺ ἀγκαλιάζει ὅλα τὰ ἐπίπεδα τῆς ζωῆς καὶ ἀνοίγει τὸ δρόμο στὴ μαζικὴ πάλη μ' ἐνιαία καθοδήγηση, ὁ ἐθνικοαπελευθερωτικὸς ἀγῶνας περιλαμβάνει ὅλα τὰ στρώματα τοῦ λαοῦ, ὀργανώνεται σκόπιμα μὲ ὅλες τὶς μορφές καὶ μπορεῖ νὰ ἀνταποκριθεῖ σὲ ὅλες τὶς ἀνάγκες ποὺ παρουσιάζονται καὶ θὰ παρουσιαστοῦν, ὡς που νὰ πετύχει τὸ τελικὸ ἀποτέλεσμα ποὺ ἐπιδιώκει.

Κάθε Ἕλληνας, ὅπου κι' ἂν βρίσκεται μέσα στὸ κοινωνικὸ σῶμα, ὅποιο ἔργο κι' ἂν ἐπιτελεῖ, ἀπὸ τὰ σχολικὰ θρανία ὡς τ' ἀνώτατα ἀξιώματα τῆς πολιτείας, ἔχει τὴ δυνατότητα καὶ τὴν εὐκαιρίαν νὰ πάρει μέρος ἐνεργητικὰ στὴν ὑπέριστα αὐτὴ πάλη ποὺ διεξάγει σήμερα ὅλος μαζὶ ὁ λαός. Κανεὶς δὲν ἔχει πρόσχημα νὰ ξεφύγει. Ἐτοιμο εἶναι τὸ πλαίσιο καὶ ἔτοιμη ἡ γερὴ διάρθρωση ὅπου μπορεῖ καθένας νὰ ἐντάξει τὸν ἑαυτό του.

Ὅλες αὐτὲς οἱ ὀργανώσεις ὑπάρχουν ἀπὸ καιρὸ καὶ δροῦν κι' ἀπλώνονται καὶ δυναμώνουν κι' ὀργανώνουν τοὺς ἀγῶνες τοῦ λαοῦ μας.

Ἄς κοιτάξει ὁ καθένας νὰ βρεῖ τὸ γρηγορώτερο τὴ θέση του μέσα σ' αὐτές, νὰ σταθεῖ ἀπὸ τώρα ἐκεῖ ποὺ τὸν καλεῖ ἡ φωνὴ τῆς πατρίδας, ἡ φωνὴ τοῦ λαοῦ, ἡ φωνὴ τοῦ χρέους.

Τὸ Ἐθνικὸ Ἀπελευθερωτικὸ Μέτωπο (ΕΑΜ) ποὺ μὲ τὴν ἐνότητα τῶν σκοπῶν, τὴν ἐνότητα τῆς ὀργάνωσης καὶ τὴν ἐνότητα τῆς καθοδήγησης ἀνταποκρίνεται στοὺς βασικοὺς ὅρους ποὺ ἀπαιτεῖ ἡ σημερινὴ πραγματικότητα στὴ χώρα μας, εἶναι κιόλας τούτη τὴ στιγμὴ πλατιά καὶ βαθιὰ ριζωμένο μέσα στὴν ἐλληνικὴ γῆ. Οἱ ὀμάδες του, οἱ τοπικὲς καὶ περιφερειακὲς

ἐπιτροπές του, ἀγκαλιάζουνε καὶ καθοδηγοῦν πλατιά στρώματα τοῦ λαοῦ μας στὸν καθημερινὸ ἀγῶνα τους, ἡ Κεντρικὴ Ἐπιτροπὴ του, ὅπου ἀντιπροσωπεύονται ὅλα τὰ κόμματα καὶ οἱ ὀργανώσεις ποὺ δέχονται τοὺς σκοποὺς τοῦ ἐθνικοαπελευθερωτικοῦ ἀγῶνα, βρίσκεται στὴ θέση τῆς καὶ διευθύνει τὸ σύνολο τοῦ ἔργου. Εἶναι τὸ σάλπισμα τοῦ σημερινοῦ Ρήγα Φεραίου, τῆς τωρινῆς Φιλικῆς Ἐταιρίας.

Δὲν εἶναι πιά καιρὸς γιὰ χάσιμο γιὰ κανέναν. Ὁ καθένας ἀπὸ μᾶς, ὁ κάθε ζωντανὸς Ἕλληνας πρέπει νὰ θέσει στὸν ἑαυτὸ του τὸ σκληρὸ καὶ ἀμείλιχτο ἐρώτημα: "τί κάνει αὐτός, τί συνεισφέρει, πῶς βοηθάει τὸ ἔθνος του γιὰ νὰ σωθεῖ στὴν κρισιμώτατη αὐτὴ στιγμή κι' ὁ ἴδιος κι' ὅλοι οἱ ἄλλοι;

Κάθε ἐγωϊστικὴ καὶ συμφεροντολογικὴ σκέψη, κάθε μικρόψυχος ὑπολογισμὸς εἶναι ἔγκλημα, ἔγκλημα ἀπέναντι στὸν ἑαυτὸ μας καὶ ἀπέναντι στὸ ἔθνος. Ἡ κρίσιμη ὥρα ἐσήμανε. Ἡ ὥρα τῶν ἔργων, τῶν ἀγῶνων καὶ τῶν θυσιῶν. Δὲν μπορεῖ πιά νὰ χάνεται οὔτε στιγμή. Ἐσύ, λοιπόν, Ἕλληνα ἐργάτη, υπάλληλε, τεχνίτη, ἐπαγγελματία, σπουδαστὴ, ἀστέ, ἐπιστήμονα, καλλιτέχνη, δικηγόρο, γιατρέ, διανοούμενε, δημοσιογράφε, ἀγρότη, κληρικέ, γυναῖκα, νοικοκυρά, φοιτήτρια, ὅ,τι καὶ καὶ ἂν εἶσαι, ἀναρώτησε τὸν ἑαυτὸ σου τί κάνεις; Πῶς δουλεύεις γιὰ τὸ σύνολο; Μήπως μένεις ἀργὸς καὶ δὲν κάνεις τὸ ὑπέρτατο καθῆκον σου;

Τί πρέπει νὰ κάνεις; Νὰ τί πρέπει νὰ κάνεις. Πρῶτα-πρῶτα, δὲν πρέπει ποτέ, γιὰ κανένα λόγο, γιὰ καμμιά περίπτωση νὰ μένεις μόνος, ξεκομμένος ἀπὸ τὸ σύνολο, ἄτομο ξεμοναχιασμένο. Ἐνώσου μέ τοὺς ἄλλους. Ἐνώσου μέ τοὺς συναδέλφους σου, τοὺς συντρόφους σου, τοὺς συντεχνίτας σου. Ἐμπα στὴν ὀργάνωσή σου, στὸ σωματεῖο σου, στὸ συνεταιρισμὸ σου, στὴν ἔνωσή σου, στὸ ἐπαγγελματικὸ σωματεῖο καὶ γίνε μέλος ἐνεργη-

τικό. Παίρνε μέρος σ' όλους τούς αγώνες, τις συζητήσεις για τὰ καθημερινὰ ζητήματα, προστάτεψε τὰ δικαιώματά σου στὴ ζωὴ, γιὰ νὰ ἐξασφαλιστεῖ ἡ ζωὴ σου, ἡ συντήρηση ἡ δική σου καὶ τῶν δικῶν σου.

*Ἐπειτα ἀναζήτησε γύρω σου τούς φίλους καὶ γνωστούς σου ποὺ μπορεῖτε νὰ καταρτίσετε μιὰ ομάδα τοῦ ΕΑΜ, ΕΕΑΜ, ΕΛΑΣ, ΕΑΜΝ, Ἐθνικῆς Ἀλληλεγγύης κτλ. Ὁργανωθεῖτε στὴν ομάδα αὐτή, βγάλτε γραμματέα καὶ συνδεθεῖτε μὲ τὴν τοπικὴν ἐπιτροπὴ.

Διάβαζε τὰ δημοσιογραφικὰ ὄργανα τῆς ὀργάνωσής σου καὶ διάδινέ τα γύρω σου. Δίνε ταχτικὰ τὴ συνδρομὴ σου καὶ παίρνε μέρος ὅσο μπορεῖς γενναιότερα στοὺς ἐράνους.

Σκόρπιζε γύρω σου τὰ συνθήματα τῆς καθημερινῆς πάλης καὶ τὰ γενικώτερα συνθήματα τοῦ ἐθνικοαπελευθερωτικοῦ ἀγῶνα. Φρονημάτιζε καὶ δυνάμωνε τούς γύρω σου, ἐμψύχωνε τούς δισταχτικούς, τούς δειλούς, καὶ κοίταξε μὲ κάθε τρόπο νὰ πλατύνεις τὴν ὀργάνωσή σου. Παίρνε μέρος ἐνεργητικὸ στοὺς αγώνες, στὶς διαδηλώσεις, στὶς ἀπεργίες, σὲ κάθε ὀμαδικὴ ἐκδήλωση. Δεῖχνε ἀπόλυτη ἀλληλεγγύη μὲ ὅλους τούς συναγωνιστές. Ξεσκέπαζε καὶ κυνήγα τούς προδότες καὶ τούς χαφιέδες. Ξεσκέπαζε ὅλους τούς διασπαστές τῆς ἀπελευθερωτικῆς πάλης. Προφύλαττε τις γυναῖκες ἀπὸ τὴν ἐπαφὴ μὲ τούς ξένους, ἀπὸ τὴ διαφθορὰ καὶ τὴν ἐκπόρνεψη. Σὲ κάθε στιγμή κάνε τὸ χρέος σου καὶ μὴν ἀφήνεις ποτὲ νὰ περάσει μιὰ μέρα χωρὶς νὰ ρωτήσεις τὸν ἑαυτό σου: Τί ἔκαμα σήμερα γιὰ τὸν ἐθνικοαπελευθερωτικὸ ἀγῶνα; Σὲ τί ἔβλαψα τούς ἐχθρούς, σὲ τί βόηθησα τὸ λαὸ μας νὰ λυτρωθεῖ;

Δὲν ὑπάρχει πιά δικαιολογία καὶ πρόφαση γιὰ κανέναν Ἕλληνα νὰ μένει ἀργός, νὰ σταυρώνει τὰ χέρια του, νὰ περιμένει μοιρολατρικὰ τὴν ἐξέλιξη, νὰ σκύβει τὸ κεφάλι του μπροστὰ στὴν τυραννία καὶ τὴν προδο-

σία, νὰ περιμένει ἀπὸ ἄλλοῦ τὴ σωτηρία. Ὁ θάνατος κρούει τὶς πόρτες ὄλων μας. Ἡ σκλαβιά, ἡ πείνα, ἡ ἀρρώστεια, ὁ ἠθικὸς ἐξευτελισμὸς, ἡ ἐξαθλίωση, εἶναι πᾶς μέσα στὸ σπίτι τοῦ καθενὸς μας. Μὴν ἐλπίζεις νὰ ξεφύγεις ὅ,τι καὶ νὰ σοφιστεῖς. Ὁ χειρότερος ἐχθρὸς σου εἶναι ἡ δειλία καὶ ἡ μοιρολατρία. Ὁ καλύτερος φίλος σου ἡ ἐνεργητικὴ συμμετοχὴ στὸν ἀγῶνα.

Μὴ μένεις λοιπὸν ἀργός. Δούλεψε. Ἀγωνίσου. Πάλεψε. Σὲ περιμένει ἡ νίκη, ἡ λευτεριά, ἡ πολιτισμένη ζωὴ, ἡ εὐτυχία. Ἀπὸ τὰ βάθρα μιᾶς τρισχιλιόχρονης ἱστορίας σὲ ἀτενίζουν οἱ πρόγονοί σου, οἱ ἥρωες καὶ οἱ μάρτυρες. Οἱ ἀγωνιστὲς τοῦ Μαραθῶνα καὶ τῆς Σαλαμίνας, οἱ ἀγωνιστὲς τοῦ 21, οἱ ἥρωες τῶν ἀλβανικῶν βουνῶν. Μὴ ντροπιᾶσεις τὴν ἱστορία σου καὶ μὴν προδώσεις τὸν ἑαυτό σου. Γίνου καὶ σὺ ἓνας ἀγωνιστῆς τῆς λευτεριάς, μαζὶ μ' ὅλα τ' ἀδέρφια σου. Ἐμπρός! ὅλοι οἱ Ἕλληνες, ὅλοι οἱ ζωντανοὶ ἄνθρωποι τούτης τῆς γῆς, ἐνταχθεῖτε στὸ Ἐθνικὸ Ἀπελευθερωτικὸ Μέτωπο.

7. ΟΙ ΜΟΡΦΕΣ ΤΗΣ ΠΑΛΗΣ

Ἡ πολύμορφη ὀργάνωση τοῦ Ε. Α. Μ. δημιουργεῖ τὴν ἀπαραίτητη προϋπόθεση γιὰ τὴ διεξαγωγὴ τοῦ ἐπίσης πολύμορφου παλλαϊκοῦ ἐθνικοαπελευθερωτικοῦ ἀγῶνα, δημιουργεῖ τὰ κατάλληλα πλαίσια ποὺ προσαρμόζονται στὶς ἀνάγκες τῆς πάλης, ὀργανώνει τὶς μᾶζες σὲ ὁμάδες συνταγμένες ποὺ κάθε φορὰ ἐνεργοῦνε σκοπιμα γιὰ νὰ πετύχουνε τὸν ἐπιδιωκόμενον σκοπὸ. Καὶ δημιουργεῖ ἀκόμη γιὰ τὸν καθένα μας τὸ κατάλληλο πλαίσιο ὅπου θὰ ἐντάξει τὸν ἑαυτό του καὶ θὰ ἀναπτύξει τὴ δραστηριότητά του καὶ θὰ δώσει ὅλη του τὴ δυναμικότητα γιὰ τὸν κοινὸν ἀγῶνα, μαζὶ μὲ ὅλους τοὺς ἄλλους ποὺ ἐπιδιώκουνε τὸν ἴδιο σκοπὸ. Γιατ' τὸ κυριώτερο γνῶρισμα τοῦ ἀγῶνα αὐτοῦ εἶναι ἡ ὁμαδικό-

τητα. Ἡ πάλη σὲ κάθε της μορφῆ εἶναι μαζικὴ, δὲν εἶναι ἀτομικὴ. Αὐτὸ βέβαια δὲ σημαίνει πὼς ὅλες οἱ μορφές τῆς πάλης καὶ πὼς κάθε ἐνέργεια διεξάγεται ἀπὸ μεγάλες ἢ μικρὲς ομάδες. Τὰ ἄτομα ἐνεργοῦνε, μὰ κάθε ἐνέργειά τους ἔχει γιὰ φορέα τὴ θέληση ὅλης τῆς ομάδας, τὴ θέληση ὅλου τοῦ λαοῦ. Κάθε ἐνέργεια διεξάγεται μέσα στὸ πλαίσιο καὶ ἄλλων παρόμοιων ἐνεργειῶν, ἀπάνω σὲ ὠρισμένο σχέδιο καὶ ἐξυπηρετεῖ ἓνα συγκεκριμένο σκοπὸ, ποὺ εἶναι μέρος ἐνὸς γενικώτερου καὶ ἐνὸς γενικώτατου σκοποῦ.

Καὶ ὅταν ἐσὺ πᾶς νὰ τοιχοκολλήσεις μιὰ προκήρυξη, νὰ μοιράσεις ἓνα ἔντυπο, νὰ γράψεις μιὰ ἐπιγραφή στὸν τοῖχο ἢ νὰ κάνεις ὅποιαδήποτε μερικώτερη ἐνέργεια μόνος σου, δὲν ἐνεργεῖς σὰν ἄτομο. Πίσω σου στέκεται ἡ θέληση τῆς ομάδας σου, ἡ θέληση τῆς ὀργάνωσής σου, ἡ θέληση ὅλου τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ. Κι' ἀκόμα πιὸ πέρα, ἐνεργεῖς σύμφωνα μὲ τὴ θέληση τῶν ἑκατομμυρίων καὶ ἑκατομμυρίων λαῶν ποὺ κάνουνε τὸν ἴδιο ἀγῶνα μὲ σένα κατὰ τῆς φασιστικῆς τυραννίας, τῆς σκλαβιάς, τῆς βαρβαρότητας. Ἐνεργεῖς σύμφωνα μὲ τὴ θέληση καὶ παράλληλα μὲ τὴν ἐνέργεια τῶν ἀδάμαστων καὶ ἡρωϊκῶν στρατιῶν τῆς Σοβιετικῆς Ἐνώσεως ποὺ ἀντιμάχονται μὲ τὰ στήθια τους καὶ μὲ τὰ πύρινα τείχη τους τὴν πλήμμουρα τῆς σιδερόφραχτης βαρβαρότητας ποὺ χύθηκε γιὰ νὰ καταπνίξει τὴ λευτεριά καὶ τὸν πολιτισμὸ σ' ὅλη τὴ γῆ. Ἐνεργεῖς σύμφωνα μὲ τὴ θέληση καὶ παράλληλα μὲ τὴν ἐνέργεια τῶν συμμάχων σου, τῶν ἑκατομμυρίων μαχητῶν ἀπὸ εἴκοσι ὀχτῶ λαούς, ποὺ σὲ στεριές καὶ πελάγη, ἀπὸ τὴν Κίνα ὡς τὸν Ἀτλαντικὸ, πάνω σ' ὅλη τὴ γῆ, μάχονται τὸν ἴδιον ἀγῶνα μὲ σένα.

Καὶ οἱ μορφές τῆς πάλης εἶναι ἀπειρες. Ἀρχίζουνε ἀπὸ τὶς πιὸ ἀπλές ἐνέργειες ποὺ θὰ ἐκτελέσεις καὶ φτάνουν ὡς τὴν ἔνοπλη σύγκρουση στὸ πεδίο τῆς μά-

χης. Ίδιαίτερα για μᾶς ἔδω στήν Ἑλλάδα, κάτω ἀπ' τὶς συνθήκες πού βρισκόμαστε τώρα, οἱ μορφές τῆς πάλης ἀρχίζουν ἀπὸ τὴν ἀπλή παθητικὴ ἀντίσταση καὶ ὀλοένα ὑψώνονται σὲ συνθετώτερες καὶ ἀνώτερες ἐνέργειες.

Ἡ ἀπλή παθητικὴ ἀντίσταση περιλαμβάνει πολλές μορφές πάλης. Πρῶτα-πρῶτα τὴν ἄρνηση κάθε συνεργασίας μὲ τοὺς ξένους. Ἐσὺ καὶ ἡ ὁμάδα σου καὶ κάθε ἄλλος πού θὰ ἐπηρεάζεται ἀπὸ σένα πρέπει νὰ ἀποφεύγετε νὰ δίνετε ὅποιαδήποτε βοήθεια στὸν ξένο κατακτητὴ. Ν' ἀποφεύγετε νὰ τοὺς μιλάτε, ν' ἀποφεύγετε νὰ δίνετε κάθε πληροφορία, ν' ἀποφεύγετε νὰ τοὺς βοηθεῖτε σὲ ὅ,τι σᾶς ζητοῦν νὰ βαστάτε πάντα ἀξιοπρεπῆ ἀποχή. Κάθε δουλικὴ προθυμία στήν ἐξυπηρέτησή τους εἶναι ἐγκληματικὴ. Νὰ μὴν ἐπιτρέπετε στὶς γυναῖκες σας, στὶς ἀδερφές σας, στὶς μαννάδες σας, στὶς κόρες σας, στοὺς συγγενεῖς σας γενικά, νὰ συναναστρέφονται μὲ τοὺς ξένους. Νὰ μαστιγᾶνετε μὲ κάθε τρόπο καὶ νὰ καυτηριάζεται τὶς ἐρωτικὲς σχέσεις μὲ τοὺς ξένους. Νὰ στιγματίζετε τὶς γυναῖκες πού παραδίνονται. Κάθε γυναῖκα πού παραδίνεται στοὺς ξένους εἶναι κιόλας χαφιές καὶ προδότισσα. Νὰ μεταχειρίζεστε γι' αὐτὲς ἐξευτελιστικὰ ἐπίθετα καὶ χαρακτηρισμοὺς καὶ νὰ κάνετε γνωστὸ πὼς μετὰ τὸν πόλεμο θὰ χαραχτεῖ καὶ στὰ δύο τους μάγουλα μὲ ἀνεξίτηλα γράμματα ἓνα μεγάλο κεφαλαῖο «Π», πού θὰ σημαίνει «Πόρνη» καὶ «Προδότισσα».

Ν' ἀποφεύγετε ὅσο μπορεῖτε κάθε συναλλαγὴ μὲ τοὺς ξένους κατακτητὲς, κάθε ἀγοραπωλησία. Ποτὲ νὰ μὴν ἔχετε πρᾶμα νὰ τοὺς πουλήσετε. Νὰ κρύβετε καὶ νὰ προφυλάσσετε ἔλα τὰ προϊόντα, ὅλα σας τὰ ἀγαθὰ, νὰ μὴν τοὺς τὰ πουλάτε ὅσο κι' ἂν σᾶς δίνουνε. Γιατὶ τὰ χρήματα εἶναι κλεμμένα ἀπὸ σᾶς τοὺς ἴδιους. Νὰ στιγματίζετε κάθε μαυραγορίτη πού ὀργανώνει

αίσχρες συναλλαγές και μαυραγορίτικες αγοραπωλησίες με τή βοήθεια τῶν ξένων, κάθε σπεκουλάντη που συνεργάζεται μαζί τους, κάθε εκμεταλλευτή τῆς λαϊκῆς δυστυχίας, με τή βοήθεια τῶν ξένων.

Νά κυνηγάτε και νά στιγματίζετε ὅλους τοὺς χαφιέδες, τοὺς προδότες, τοὺς καταδότες, τοὺς συνεργάτες τῆς Γκεσταπό και τῶν Καραμπινιέρων νά τοὺς περιβάλλετε με τήν κοινή καταφρόνηση και με τήν ἀπειλή τῆς φοβερώτερης τιμωρίας.

Νά ἐμψυχώνετε ὅλους τοὺς γύρω σας, νά καταπολεμάτε τοὺς δειλοὺς, τοὺς μικρόψυχους, τοὺς ἡττοπαθεῖς, νά ρίχνετε συνθήματα ἐνθουσιαστικὰ γύρω σας, νά σκορπάτε αισιοδοξία, νά δημιουργεῖτε συνθηματικές λέξεις και χειρονομίες ἐκφραστικές γιὰ τὸν ἀγῶνα και τή νίκη.

Ν' ἀποφεύγετε ὅσο μπορείτε νά πηγαίνετε στὶς δουλειές που σᾶς προσφέρουν οἱ ξένοι, κι' ἂν πᾶτε νά φροντίζετε ὥστε ἡ δουλειὰ νά γίνεται ἀργή και κακὴ και ποτὲ νά μὴν τελειώνει. Ν' ἀποκρούετε παλληκαρῖσια και νά ἐμποδίζετε και κάθε γνωστό σας, συγγενῆ ἢ φίλο σας, ἀπὸ τὸ νά παραπλανηθεῖ και νά πάει νά δουλέψει στὴ Γερμανία ὅπου πρόκειται νά εἶναι εἰλωτας, αἰχμάλωτος και ὄμηρος. Νά ἐμποδίζετε ὅλους τοὺς γνωστούς σας ἀπὸ τὸ νά διαβάζουνε τὰ προπαγανδιστικὰ ἐντυπα τῶν κατακτητῶν και νά πολεμάτε τήν προπαγάνδα τους και τὰ ξαδιάντροπα ψέμματά τους.

Ὅλες αὐτὲς οἱ ἐνέργειες, οἱ τόσο ἀπλές, ἔχουνε μεγίστη σημασία και νά μὴν τὶς παραλείπετε ποτέ.

Περνώντας τώρα στὴν ἐνεργητικὴ ἀντίσταση, πρέπει νά ἀγωνίζεστε γιὰ τὰ δικαιώματά σας, κάθε στιγμή, γιὰ τὴ ζωή, γιὰ τὴν υἰγεία σας, γιὰ τὸ ψωμί, γιὰ τὰ ἡμερομίσθια και τοὺς μισθοὺς, γιὰ τὰ συσσίτια, γιὰ τὰ φάρμακα, γιὰ τὸ ρουχισμό, γιὰ τὴν ἰατρικὴ περίθαλψη. Νά συμμετέχετε ὁμαδικὰ σ' ὅλες τὶς σχετικὲς

ἐνέργειες, διαβήματα, διαμαρτυρίες, στάσεις ἐργασίας, ἀπεργίες. Ἐὰ ἀπεργικὰ κινήματα εἶναι ἡ σπουδαιότερη μορφή τῆς ὁμαδικῆς πάλης καὶ ἡ ἀποτελεσματικώτερη. Καὶ ἡ ὡς τὰ τώρα ἐπιτυχία, δικαίῳ τὶς θυσίες καὶ δείχνει τὸ σωστὸ δρόμο τῆς πάλης. "Ἄν σκύβαμε τὸ κεφάλι θὰ εἶμαστε πεθαμένοι καὶ ἐλεεῖνοι δοῦλοι τοῦ κατακτητῆ. Οἱ ἀγρότες δὲν πρέπει νὰ παραδίδουν τὰ προϊόντα τους, οὔτε στοὺς ξένους οὔτε στοὺς ντόπιους προδότες, ποὺ τὰ συγκεντρώνουνε γιὰ νὰ τὰ ἀρπάξουν οἱ ξένοι. "Ὅσο περισσότερα προϊόντα κρύβετε, τόσο περισσότερο δυσκολεύετε τοὺς κατακτητῆς. Γιατὶ αὐτοὶ προσπαθοῦνε νὰ συντηρήσουν τοὺς λαοὺς καὶ τοὺς στρατοὺς τους μὲ τὴν πιὸ ξετσιπωτὴ ληστεία τῶν κατεχομένων χωρῶν.

Μὰ ἡ ἐνεργητικὴ ἀντίσταση προχωρεῖ ὅλο καὶ σὲ ἀνώτερες μορφές πάλης, φτάνοντας ὡς τὸν ἀνταρτοπόλεμο, τὴν καταστροφή τῶν συγκοινωνιακῶν μέσων ποὺ ἐξυπηρετοῦν τὸν ἐχθρὸ καὶ ὅλων τῶν τεχνητῶν μέσων ποὺ ἔχει στὴ διάθεσή του καὶ τέλος ὡς τὴν μαζικὴ ἔνοπλη ἀντίσταση, ὅταν θὰ παρουσιαστεῖ ἡ κατάλληλη στιγμή.

Πειθαρχεῖτε, ἐνεργεῖτε σκόπιμα καὶ δραστήρια, συγκεντρώνετε ἐράνους γιὰ τὸν ἀπελευθερωτικὸ τύπο. Καὶ νὰ εἴστε πάντα ἔτοιμοι γιὰ τὸν ὑπέρτατο ἀγῶνα καὶ γιὰ κάθε θυσία.

Ἡ πάλη εἶναι πολύμορφη. Περιλαμβάνει ὅλη τὴ ζωὴ. Καθεμέρα ποὺ θὰ βγεῖς ἀπὸ τὸ σπίτι σου ἔχεις νὰ κάνεις κάτι ποὺ θὰ ἐξυπηρετήσῃ τὸν ἐθνικοαπελευθερωτικὸ ἀγῶνα. Μὴ τὸ παραλείπεις ποτέ.

"Ἐτσι ὁ κάθε Ἕλληνας καὶ ἡ κάθε Ἑλληνίδα, ὅπου κι' ἂν βρίσκεται καὶ νὰ ἐργάζεται, γίνεται ἓνας συντελεστὴς τοῦ ἀγῶνα, ἓνας συντελεστὴς τῆς νίκης. Ἐνωμένοι ὅλοι μαζὶ δὲ θὰ λυγίσουμε, δὲ θὰ ὑποδουλωθοῦμε, θὰ ματαιώσουμε ὅλα τὰ σχέδια τῶν βαρβά-

ρων καταχρητητῶν καὶ τῶν ντόπιων προδοτῶν, θὰ σώ-
σουμε καὶ τὴ ζωὴ μας ὀλόκληρη καὶ τὸν ἑαυτὸ μας,
θὰ ξαναποχτήσουμε τὴ λευτεριά μας, θὰ τὴν κατοχυ-
ρώσουμε ἀπέναντι σὲ κάθε ἐπιβουλή, ἀπ' ὅπου καὶ ἂν
προέρχεται, θὰ νικήσουμε καὶ θὰ ἀνοίξουμε τὸ δρόμο
γιὰ μιὰ καινούρια Ἑλλάδα λεύτερη, πολιτισμένη καὶ
εὐτυχημένη, ποὺ μαζὶ μὲ τοὺς ἄλλους νικηφόρους ἐλεύ-
τερους λαοὺς θὰ δημιουργήσει ἓνα πλαίσιο πολιτισμέ-
νης ζωῆς, ὅπου ἡ σκλαβιά, ἡ δυστυχία, ἡ ἐκμετάλλεψη
ἀνθρώπου ἀπὸ ἄνθρωπο θὰ εἶναι ἄγνωστη καὶ θλι-
βερὴ ἀνάμνηση ἑνὸς μαύρου παρελθόντος.

Ἐμπρός! Ὅλοι οἱ ζωντανοὶ Ἑλληνες καὶ Ἑλληνί-
δες ἀτσαλώσετε τὰ χέρια σας καὶ τὴν ψυχὴ σας γιὰ
τὸν ὑπέρτατον ἀγῶνα.